

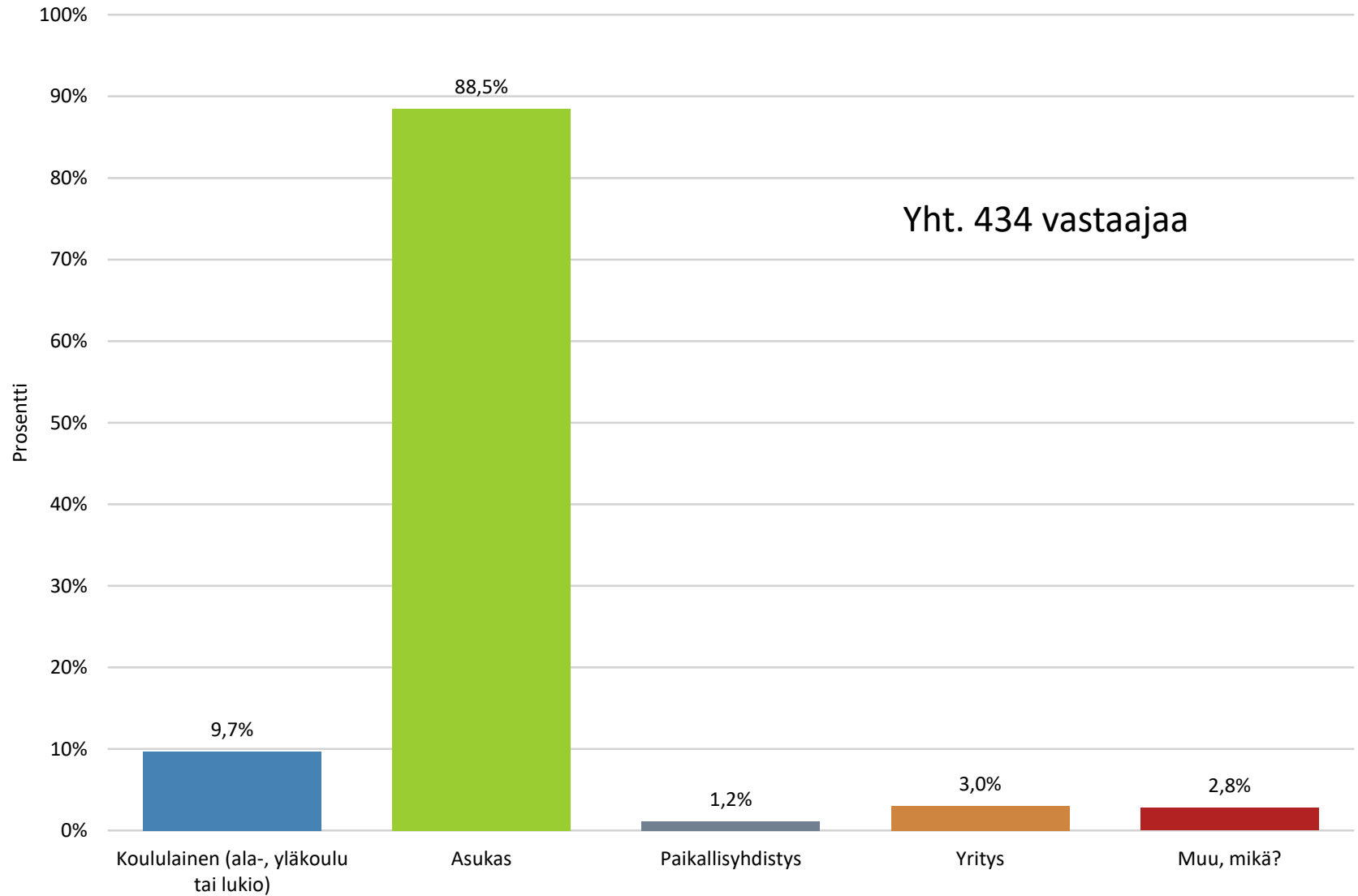
Naantalin kaupungin ympäristöohjelma – kuntalaiskyselyn tulokset (tiivistelmä)

hei
haluaisin,
että metsä-
maat metsään
tohtäisiin
suuri
luonnin-
käänä

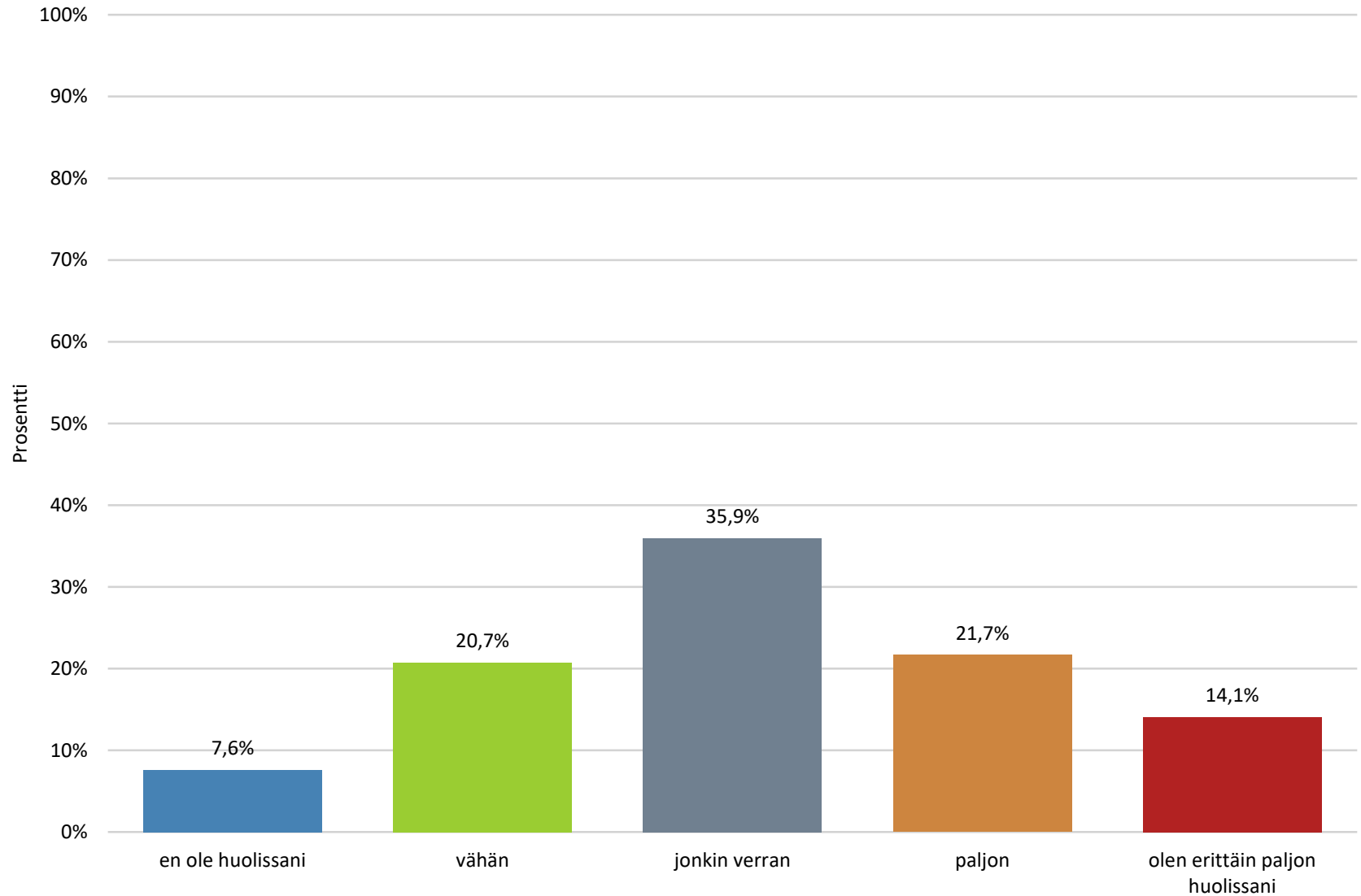
Suojelu
T: okto
vs

Tahtoisin että
metsää ei rakka
ttavi. Terveisin
William Sv.

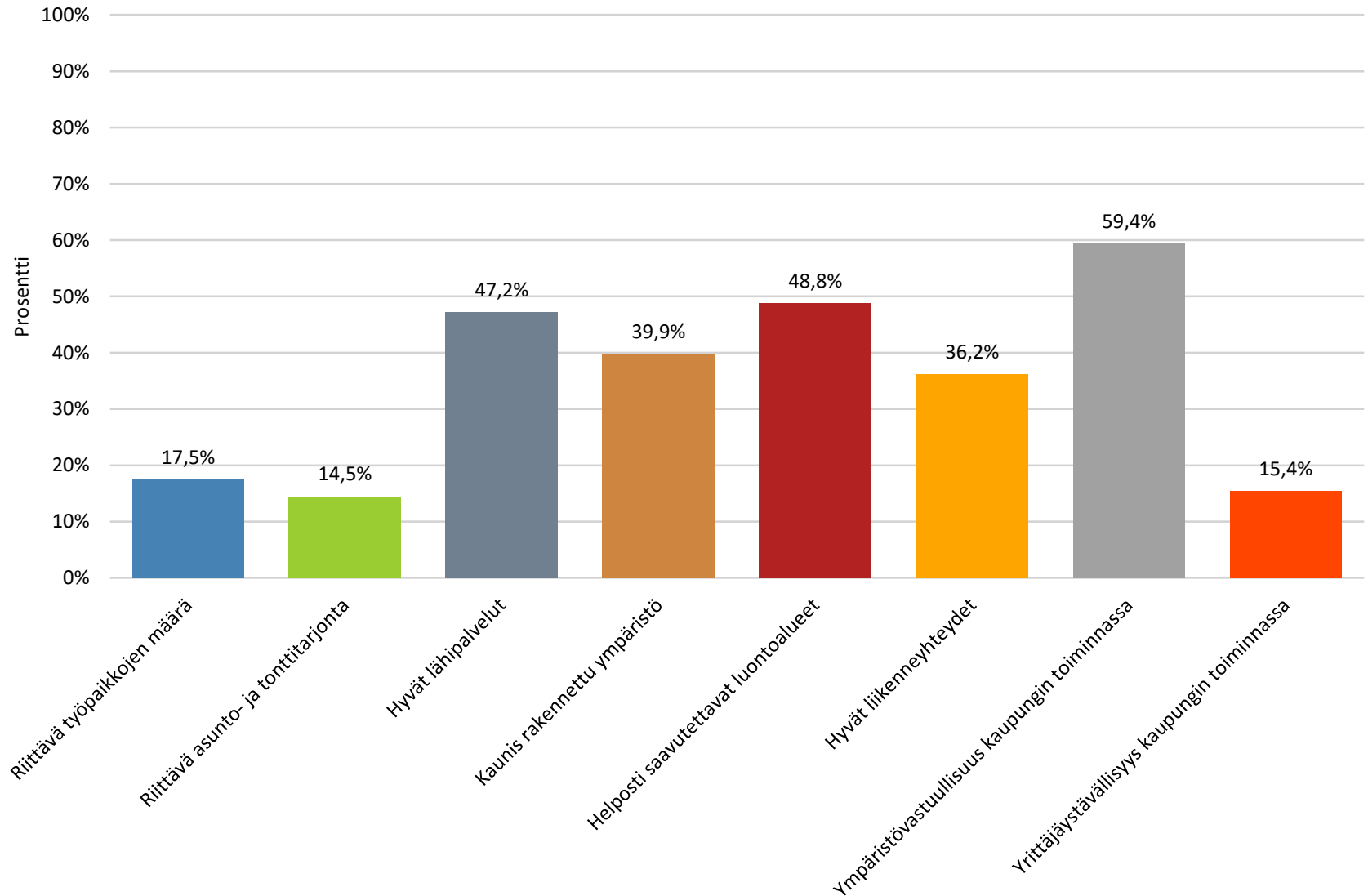
“Mitä tahoa vastaajana edustat?”

“Oletko huolissasi Naantalin luonnonympäristön tilasta ja sen tulevaisuudesta?”

“Mitä seikkoja Naantalin kaupungin tulisi ensisijaisesti huomioida tehdessään maankäytöllisiä ratkaisuja tai päättäessään muista asioista? Voit valita 1–3 sinun mielestäsi tärkeintä asiaa.”

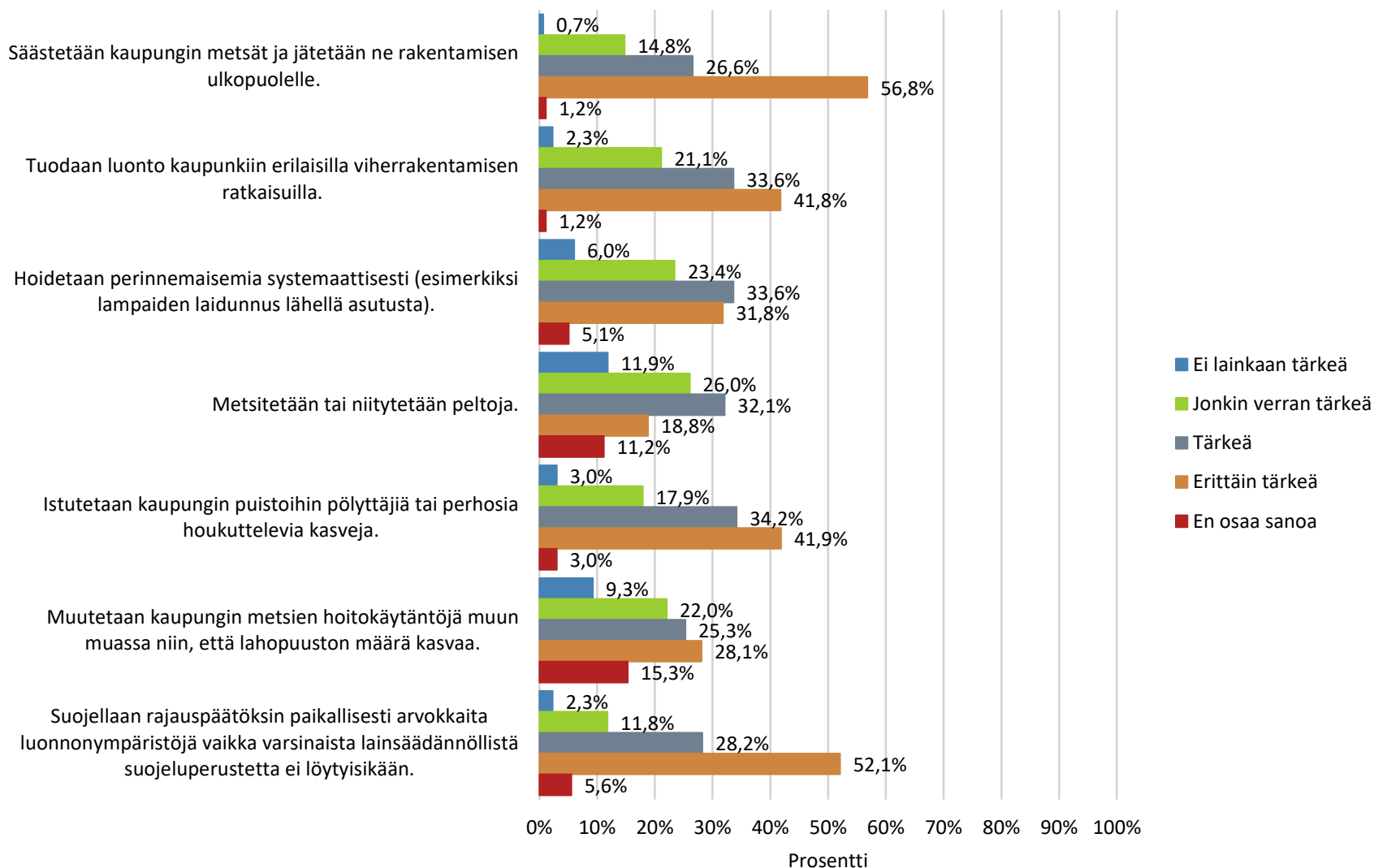
Naantalin lumo – Luonnon monimuotoisuus Naantalissa

Maailmalla on käynnissä mittava lajien sukupuuttoaalto, jonka aiheuttajana on ihminen etenkin maankäytöllään ja kemikaalien käytöllään, mutta myös roskaamisellaan.

Suomen lajien uusi uhanalaisuusarvio, niin kutsuttu Punainen kirja, julkaistiin maaliskuussa 2019. Sen sanoma on yhtä huolestuttava. Muun muassa vanhassa kulttuuriympäristössä viihtyvät lajit ja lukuisat metsälajit ovat vähentyneet ja tulleet uhanalaisiksi.

Syyt uhanalaistumiselle löytyvät perinteisen maatalouden, kuten laidunnuksen loppumisesta, ja siten avoimien ympäristöjen sulkeutumisesta ja toisaalta liian intensiivisestä metsien hoidosta. Etenkin luonnon monimuotoisuutta ylläpitävät lahopuut ovat hävinneet lähes kokonaan metsistämme.

“Miten tärkeänä pidät seuraavia toimenpiteitä, joilla Naantalin kaupunki voisi pysäyttää paikallisen luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen ja jopa parantaa luonnon nykytilaa?”

Ilmastonmuutoksen hillintä Naantalissa

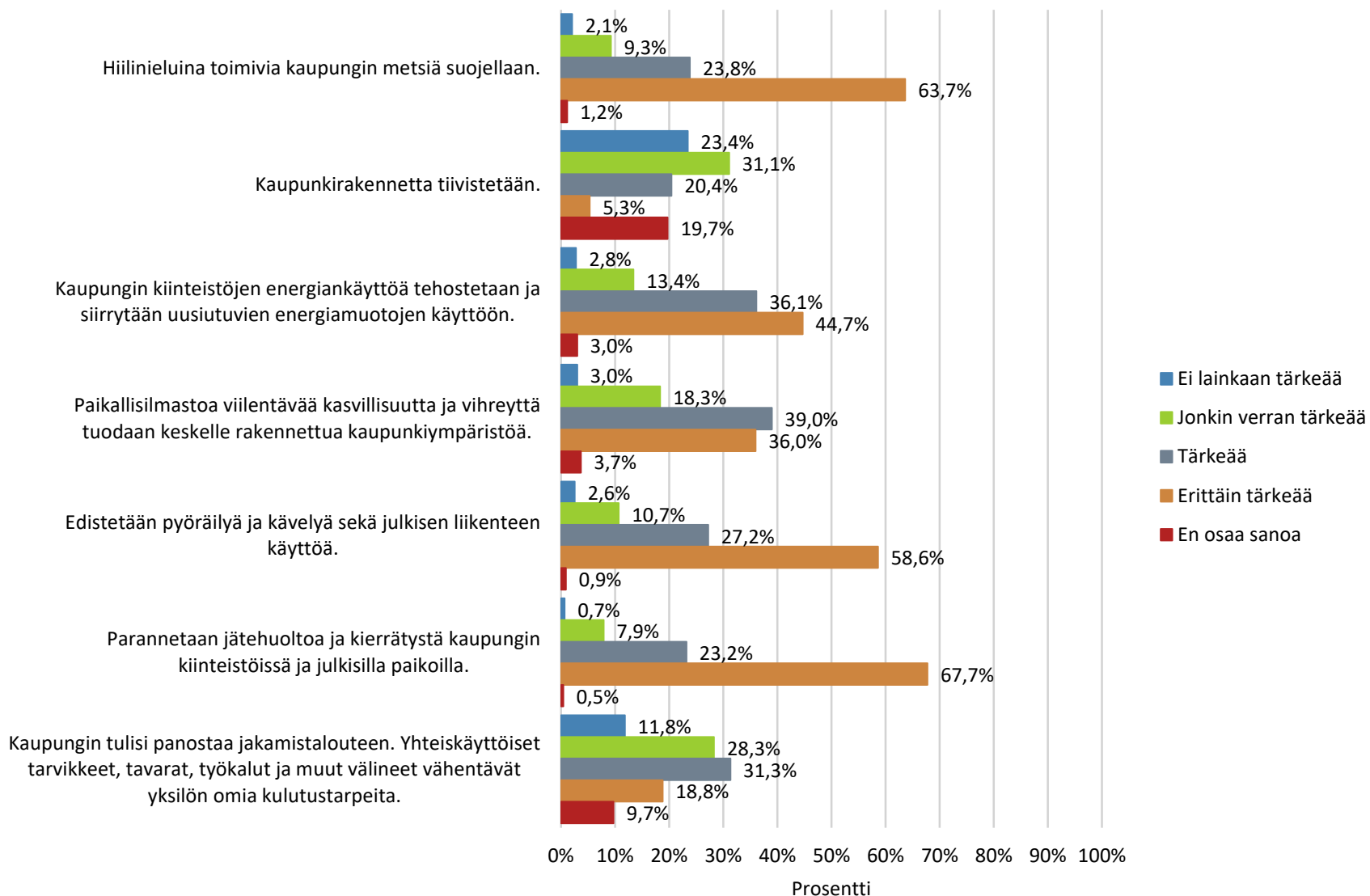
Kunnan omilla päätöksillä vaikutetaan isolta osin suoraan kunnan asukkaiden hiilijalanjälkeen ja paikalliseen maankäyttöön.

Ilmastonmuutoksen tuoma uhkakuva on, että tulvat lisääntyvät, talvet muuttuvat sateisiksi, kesät kuumiksi ja kuiviksi, ja sään muut ääri-ilmiöt kuten myrskyt lisääntyvät – myös meillä Suomessa. Kesä 2018 ja sen helleaalto antoi tästä esimakua.

Maapallon ilmaston lämpeneminen tulisi asiantuntijoiden mukaan saada pysäytettyä enintään 1,5 asteeseen, jolloin pahimmilta ilmastonmuutoksen tuomilta katastrofaalisilta seurauksilta vielä välttyttäisiin. Tämä edellyttää kuitenkin nopeita toimenpiteitä ja kunnianhimoisia toimia koko ihmiskunnalta.

Suomessa ei pelkin valtionhallinnollisin toimenpitein ja lainsäädännöllisin ohjauskeinoin asiaa ratkaista, vaan kunnilla on erityisrooli päästöjen pienentämisessä ja toisaalta hiilinielujen ja -varastojen kasvattamisessa.

“Miten tärkeänä pidät seuraavia toimenpiteitä, joilla Naantalin kaupunki voisi osaltaan hillitä ilmastonmuutosta?”

Puhdas Saaristomeremme

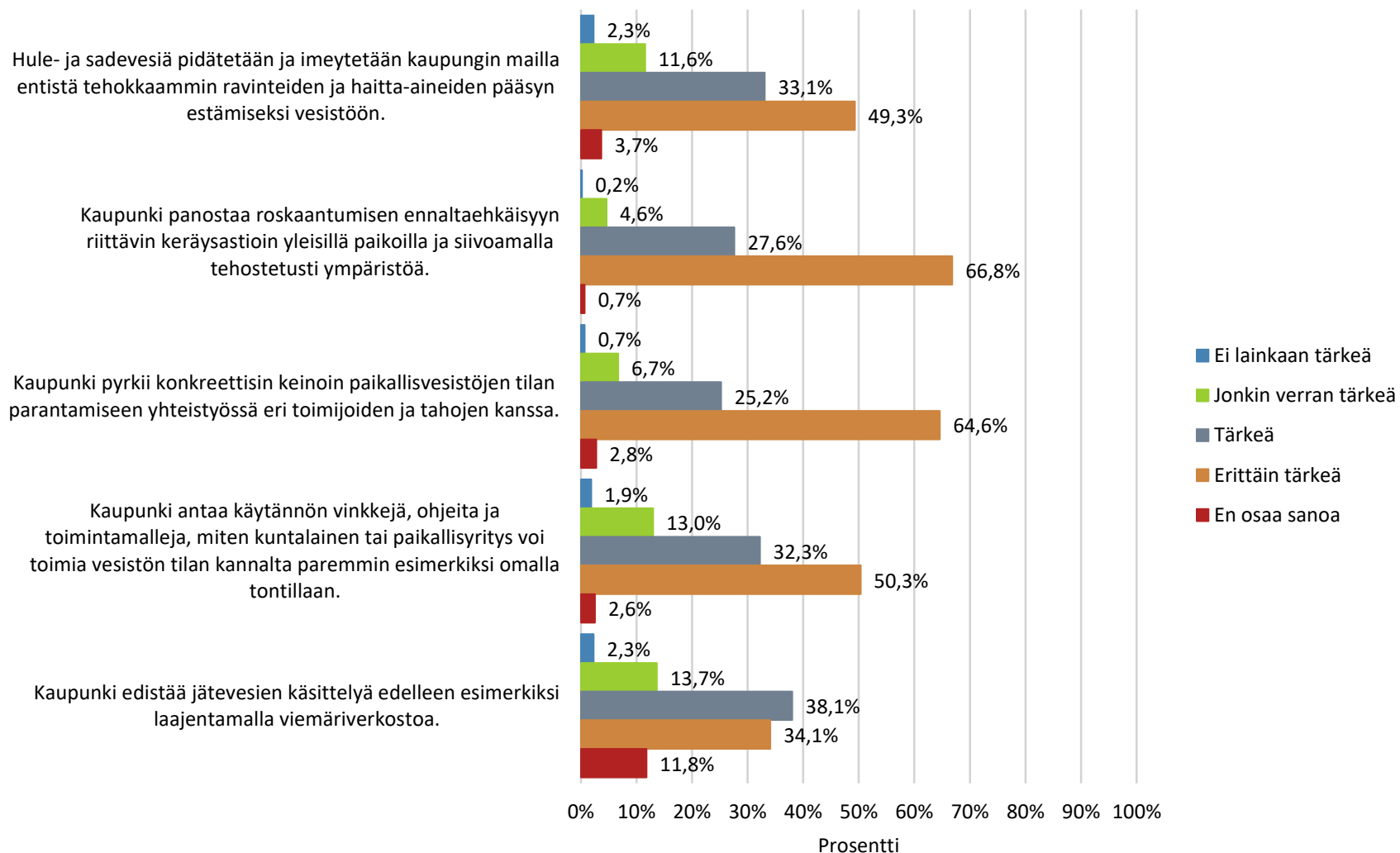
Saaristomeri voi huonosti. Esimerkiksi näkösyvyys on viime vuosina vain huonontunut Saaristomerellä aivan ulkosaaristoa lukuun ottamatta, siitäkin huolimatta että päästökuormitus teollisuuden ja yhdyskuntien jätevesien osalta on oleellisesti vähentynyt.

Saaristomeren suurin kuormittaja on maatalous, mutta myös muilla kuormituslähteillä, kuten haja-asutuksen jätevesillä ja ilmaston lämpenemisen myötä lisääntyvillä luonnon huuhtoumilla, on vaikutusta tilanteeseen.

Rehevöitymisestä johtuen sinileväkukinnot ovat jokavuotisia ja kalalajisto on köyhtynyt. Saariston rantaviivoilta löytyy myös paljon roskaa, etenkin muoviroskaa.

Jotain myönteistäkin toki on nähtävissä paikallisesti: Raisionlahden tila on parantunut Naantalin ja Raision jätevesien siirryttyä Kakolan jätevedenpuhdistamolle.

“ Miten tärkeänä pidät seuraavia toimenpiteitä, joihin Naantalin kaupunki voisi esimerkiksi panostaa lähivesiemme tilanteen parantamiseksi? ”

Kestävän kehityksen Naantali

Kaupunki haluaa toimia kestävän kehityksen periaatteita noudattaen. Luonnon ja ympäristön kannalta kestävän kehityksen mukaisesti toimiminen edellyttää, että säilytämme ympäristömme puhtaana ja luonnon elinvoimaisena vielä tulevillekin sukupolville asti.

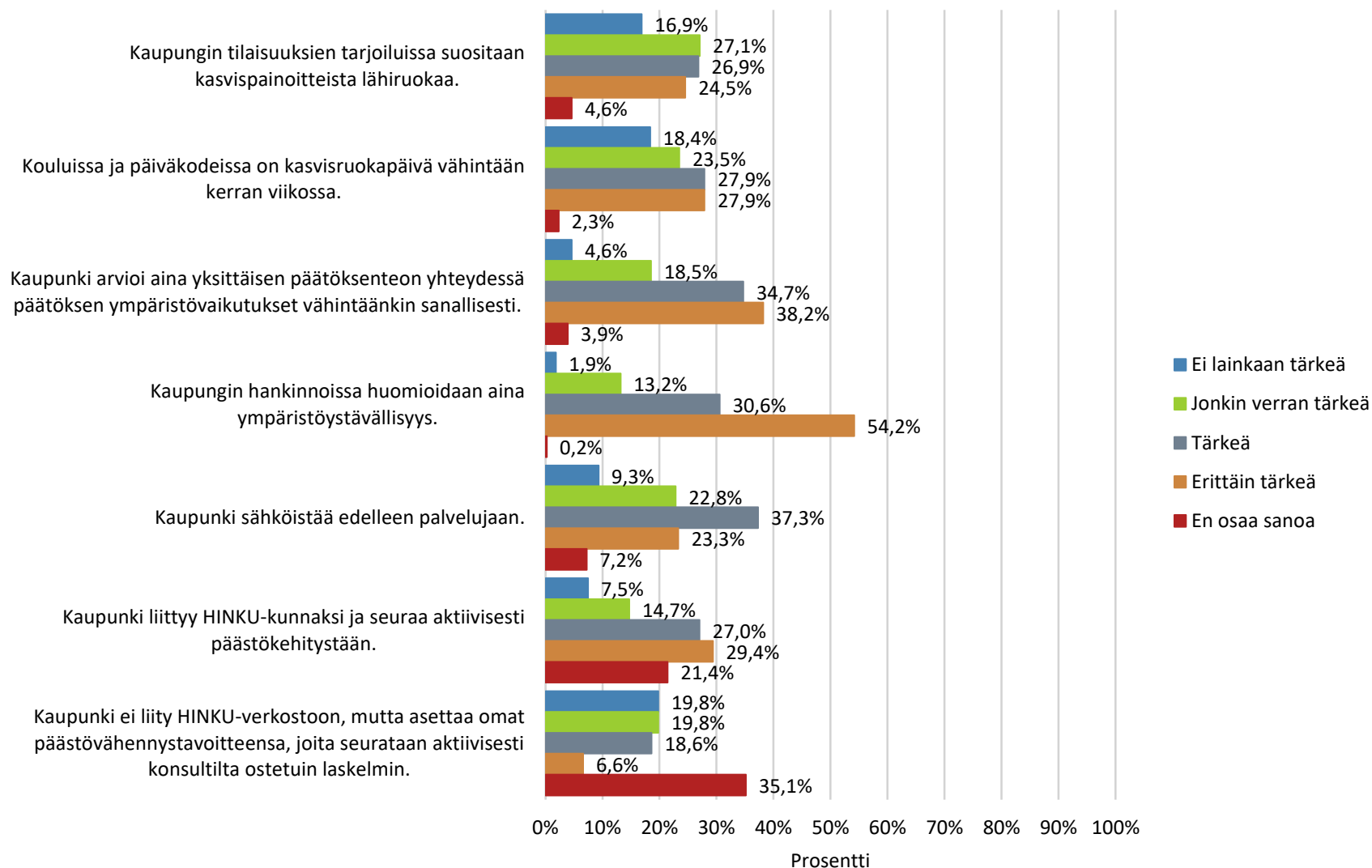
HINGU

Ympäristöohjelmatyön yhteydessä kaupunki tulee määrittämään omat päästövähennystavoitteensa. Yhtenä vaihtoehtona on niin kutsuttu HINKU- eli Kohti Hiilineutraalia Kuntaa -hankkeeseen liittyminen.

Hanke on valtakunnallinen ja siinä on mukana jo yli 40 kuntaa. HINKU-kuntien päästövähennystavoitteena on 80% vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Lisätietoa: <https://www.syke.fi/hankkeet/hinku>

“Miten tärkeänä pidät seuraavia toimenpiteitä, joilla voitaisiin tuoda näkyvästikin esille Naantalin kaupungin kestävän kehityksen mukainen toimintakulttuuri?”

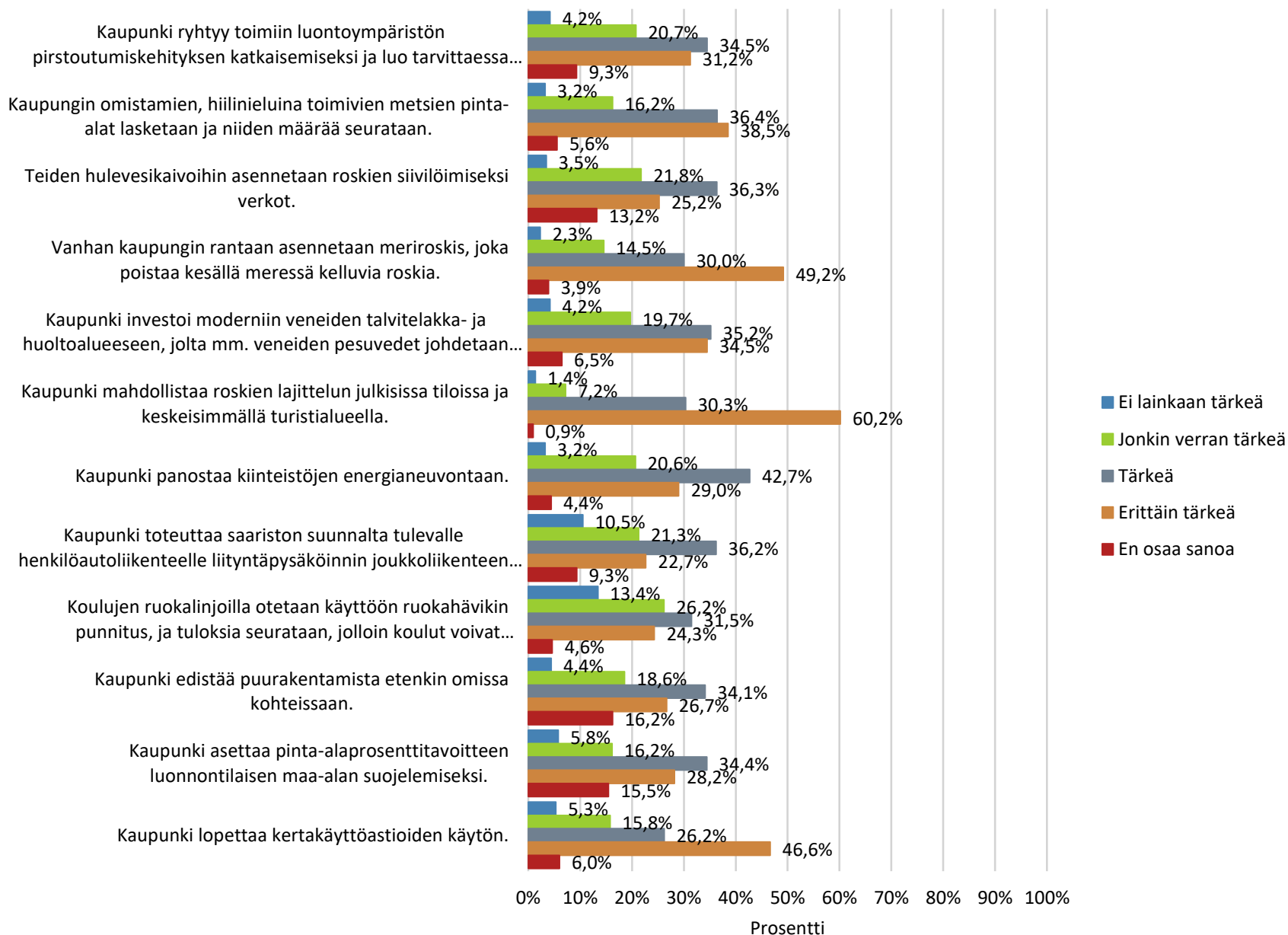

Tässä on esitetty lukuisia pienempiä ja isompia yksittäisiä toimenpiteitä, joita Naantalin kaupunki voisi toteuttaa ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi, luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja Itämeren tilan parantamiseksi.

Alla voit kertoa myös oman ehdotuksesi toimenpiteestä.

“Arvioi toimenpiteen tärkeys.”

“Joku muu toimenpide, mikä?”

“Joku muu toimenpide, mikä?”

Hävikkiruoan lahjoittaminen eteenpäin halukkaille.

Riittävästi **jätteiden lajittelupisteitä** ja useampaan pisteeseen **myös muovin kierrätysastia**. Kierrätys keskustassa, Rymättylän keskustassa, saaristossa. *Kierrätyspiste kaupan läheisyyteen, jolloin kierrätys hoituu kauppareissulla helposti.*
Valvontakameroita julkisiin jätteenkeräyspaikkoihin.
Roskakorien suuaukkoon roikkumaan ketjuja niin roskat pysyvät sisällä eivätkä linnut pääse sisälle.
Tupakantumpien kerääminen kaupunkiluonnosta, kampanjointia siitä että tupakantumpit ovat myös haitallisia muoviroskia.
Tupakojille pitäisi saada tuhkikset kaupungin pienroskiksien yhteyteen joita on muun muassa kävelyteiden yhteydessä.
Kouluihin kampanjointia roskaamisen vähentämiseksi.
Kaupungin omien kiinteistöjen kuten kaupungintalon, koulujen ja päiväkotien jätteiden lajittelu, kierrätys ja biojätteen kompostointi kuntoon.
Kaupungin tarjoamat koirankakkapussit vaihdetaan biohajoaviin.

Puhtaan puunpolton oppaita jakoon omakotiasujille.

Kirpputorit ja kierrätyskeskukset.

Lähiluontoa säilytettävä asuinalueiden läheisyydessä. Pienestäkin metsäpalasta on iloa monille: päiväkodit, koulut, ulkoilevat... Tutkimustuloksia on jo paljon metsän hoitavasta vaikutuksesta terveyteen.
Olemassaolevien puistometsiköiden varjelu.
Kun joku alue on päätetty luonnontilaiseksi alueeksi, niin päätös pidetään vähintään 10v! Pitkäjänteistä päätöksentekoa viheralueista, ei edestakaissuunnittelua. Perinteisiä viheralueita vaalittava.
Kaupunki tiivistää rakentamistaan ja lopettaa metsien kaatamisen lähiluontokohteista.
Asuntoalueiden väliset pienet metsäkaistaleet säilytettävä.
Vähennetään rakentamista Naantaliin.
Liian lähelle rantaa ei tulisi kantakaupungissa rakentaa taloja.

Toimia suunnittelun tilalle.

Kaupunki on vuokraamassa lukuisia peltojaan. Vuokraajilta pitää vaatia, ettei lannoitteita mene mereen. Parempi olisi metsittää tms. ko. pellot.
Ravinteiden leviämisen estäminen pelloilta kalkkia käyttämällä (vähintään kaupungin omistamat alueet)

Ympäristölupia myönnettäessä asetetaan tiukat vaatimukset sille, että teollisuus ei päästä hulevesiä mereen.

“Joku muu toimenpide, mikä?”

Henkilöjuna liikenteen käynnistäminen välillä Naantali-Raisio-Turku-Kupittaa vaikuttaisi oleellisesti ruuhkiin Naantalin pikatiellä.

Pikaraitiotie Raision kautta Naantaliin.

Paikallisliikenteeseen **sähköllä toimivia joukkoliikennevälineitä**.

Sähköautojen latauspaikkojen lisääminen, esimerkiksi tarjoamalla taloudellista tukea paikallisille asunto-osakeyhtiölle muutostöitä varten.

Kaupunki osallistuu **sähköautojen latausverkon kehittämiseen**.

Pyöräteiden ja pengerkaistojen rakentamiseen ja kunnostamiseen panostetaan, eritoten saaristo-Naantalin alueilla.

Paremmat kevyenliikenteen väyläyhteydet saaristosta. (Rymättylä, Merimasku, Velkua)

Kaupunki järjestää **kaupunkipyöräkokeilun**.

Naantalin **keskusta-alue tulisi muuttaa autottomaksi**, liikkuminen autolla vain erityisluvalla. Autot voisi jättää parkkialueelle keskustan ulkopuolelle, esimerkiksi S-marketin takana oleva asfaltoitu alue näyttää hyvältä alueelta tätä tarkoitusta varten.

Kirjastoihin lainattavia **yhteiskäyttötavaroita** esim. koneita, työkaluja, liikuntavälineitä jne.

INKU-hankkeeseen liittyminen on tehtävä mahdollisimman pian.

Kannustetaan ja opastetaan kiinteistöjen omistajia viherympäristön rikastuttamiseen ja suosimaan kasvilajeja joista perhoset ja pörräiset tykkää.

Naantalin aurinkoiselle imagolle sopisi erityisesti pölyttäjien suojelu. Jopa paikallinen tekee maailmanlaajuisista bisnestä Perhoskeitailla, lisää huomiota pölyttäjiin.

Marjapensaita viheristutusten joukkoon. Ei myrkyllisiä kasvinsuojeluaineita! **Syötäviä istutuksia.**

Painostaa myös Naantalin monipolttoainevoimalaitoksen siirtymistä nopeammin ekologisempaan sähköntuotantoon.

Energiantuotanto kokonaan ympäristöystävälliseksi.

Sammuta turhat valot-kampanja kaupungin yksiköihin.

Veneiden bensa-asema pois vanhasta kaupungista ja yleinen uimaranta tai virkistysalue bensasäiliöalueelle.

Kaupungin **vesistöjen** (merialueet, järvet, muut pienvesistöt) tunnistaminen ja niiden **tilan** aktiivinen **seuraaminen**. Lisäksi jokaiselle vesistölle kohdennettu ohjelma, jonka mukaan tarvittavia toimenpiteitä. Vesistöjen puhdistus.

Vesivessojen muuttaminen sellaiseksi ettei puolen litran pissaa sekoiteta 8 litraan puhdasta vettä.

“Luettele enintään kolme ympäristönäkökohtaa tai luontokohdetta, joihin olet erityisen tyytyväinen tämän päivän Naantalissa.”

“Luettele enintään kolme ympäristönäkökohtaa tai luontokohdetta, joihin olet erityisen tyytyväinen tämän päivän Naantalissa.”

Kysymykseen vastanneista tärkeimpänä pidettiin luonnontilaisia kohteita, etenkin metsiä ja lähimetsiä, ylipäänsä sitä että luonto on lähellä:

Rakastan merenläheisyyttä, rantakallioita ja taajamien pieniä metsäalueita, joissa voi lenkkeillä. ”

”Vielä on metsiä jäljellä!”

”Pidän siitä, että Naantalissa on paljon metsiä. ”

”Olen tyytyväinen kaikesta luonnosta jota vielä on jäljellä Naantalissa.”

”**Rannat ja metsät ovat Naantalin paras puoli**, ja ne pitää jättää kaavoittamatta. Ne ovat jokaisen kaupunkilaisen oikeus. Näillä metsillä tarkoitan kanta-Naantalien alueella olevia pieniä metsiä.”

”**Pienet lähimetsät keskellä asutusta. ”**

”Lähimetsät: **Jokaisen koulun ja päiväkodin tulee olla metsän läheisyydessä, jotta lapset saavuttavat metsän.** Kaikki perheet eivät vie/käy lasten kanssa ulkona! Kouluverkko selvitys tuo Kalevanniemen ison alakoulun. Kalevanniemen metsä on säilytettävä lapsille!”

”Se että on jätetty metsä- ja puistoalueita asuntojen ympärille. Pienet metsät ja puistot ovat erittäin tärkeitä lasten liikunta- ja leikkipaikkoja ja rauhoittumispaikkoja. ”

” **Luonnonmaan laajat metsät.**” ” Luonnonmaalla on onneksi vielä paljon kauniita metsiä missä voi kävellä.”

” Alueet ovat pienentyneet, mutta edelleen Luikkion alueen luonto pysäyttävä.” ” Kaunis Luikkion mäki.” ”Ruonan alueen kalliot.” ”Lappalaisten kalliot”

”**Tallipuisto.**” ”Teljentien metsikkö koulun lähellä.” ”Tammiston metsät.” ”Tammisto-Lietsalan metsäpolut.”

” Monimuotoiset, täysin luonnontilaiset ja eliöstöltään rikkaat paikat, kuten Uutiskuvanvuori Rymättylässä. Tällaiset alueet on erityisen tärkeä suojella.”

2. Kuparivuori:

”Kuparivuoren rakentamattomat kalliot maisemineen”, ”Kuparivuoren ulkoilualue / metsä.” , ”Kuparivuoren sillan näkymä.” , ”Kuparivuoren lenkkireitti.”

”**Kuparivuoren ulkoilualuekokonaisuus on harvinainen helmi, jota tulee pitää kaupungin valttina rannan rinnalla!**”

”Kuparivuoren leirintäalue.”

3. Rantaraitti ja kävelyreitit rantojen lähellä:

”**Meri, yleisesti kävelytiet ja yleiset rannat, niistä mielestäni Naantali on tunnettu.**”

” **Rannan lähellä kulkevat kävelytiet ja kalliot, meri.**”

”Kaikille avoimet rannat.”

”Rantaa kiertävä kävelytie on ihan turistinähtävyys! ”

” Rantaraitti ympäristöineen Ruonasta vanhaan kaupunkiin.” ”Rantaraittia voisi tuki laajentaa.”

4. ”Haijaisten metsät”:

”Haijaisten luontopolku.” ”Haijaisten pururata.”

“Luettele enintään kolme ympäristönäkökohtaa tai luontokohdetta, joihin olet erityisen tyytyväinen tämän päivän Naantalissa.”

5. ”Suovuoren viheralueen, puiston, kenttien ja pururadan kokonaisuus”:

” Suovuoren pururata ympäristöineen säilytettävä ja kehitettävä lisää (esim. pienoisgolf, golf range harjoitusalue, putti Green harjoitusalue, kunnostettu pieni puistoalue istuskeluun, oleiluun ja eväiden syöntiin sekä "vesiputous" tms. vesiaihe)”

6. Vanha kaupunki.

7. Kailon saari:

” Kailon saari ja sen yhteiskäyttö naantalilaisille. ”

” Kailon saaren luonnontilaiset osat ja niiden tavoitettavuus aivan kaupungin keskustan lähellä.”

” Kailon saaren virkistysalue, erityisesti uimarannan alue, se on oikea pieni paratiisi satakielineen.”

8. Hyvin hoidetut puistot ja viheralueet:

”KP eli Kirkkopuisto.” ”Kirkon ympäristö ja puisto.”

”Hienot puistoalueet.”

” Naantalin keskustan puistot ja muut viheralueet on hoidettu NIIN hyvin, että joka vuosi katselen niitä ihaillen.”

”Hyvin hoidetut puistoalueet = viheryksikkö.”

” Viheralueiden ja rantojen hoito.”

” Kaupungin vihervastaavat jne. tyypit näkyvät usein liikenteessä pitämässä huolta ympäristöstä.”

9. Ulkoilu- ja retkeilyalueet, liikuntapaikat ja luontopolut:

”Naantalissa on useita ulkoilualueita, kuten pururatoja, ja niitä kehitetään ja huolletaan.”

”Kuntoratojen ympärivuotinen hoito ja käyttömahdollisuus loistavalla tasolla.”

”Soinisten pururata.” ”Luolalanjärvi ja sitä kiertävä luontopolku.” ” Luolalan lintutornit.” ” Kultarannan luontopolku ja laavu.” ”Kultarantakuru.”

” Luontopolkuja on muutamia ja niitä saisi olla lisääkin. Antavat hetken hengähdysten arkeen.”

10. Joukkoliikenne.

” Kaupungissa on hyvät joukkoliikenneverkot.”

” Iltavuorot Föilillä saaristoon (viikonloppuvuoroja saisi vielä lisätä).”

” Edullisuus.”

“Luettele enintään kolme ympäristönäkökohtaa tai luontokohdetta, joihin olet erityisen tyytyväinen tämän päivän Naantalissa.” Poimintoja muista vastauksista ja kommentteista:

Meri. Saaristo. Merialueet kaupungin lähellä. Metsät saaristossa. Saariston saaret.
”Saaristo, saaristo ja saaristo.”

Taimon ranta: ”Taimonrannan avantouintipaikka (olisi hyvä saada sauna) itse asun taimon rannan vieressä ja jos en sinne rannalle enää pääsisi niin muuttaisin pois. Taimon ranta on suosittu ja siellä menestyisi todella hyvin joku kioskki, terassibaari kesäisin, sekä sauna olisi todella ihana. Myös muihin rantoihin jotakin liiketoimintaa olisi mukava saada, vesijetteilyä, suppailua, soutuveneiden vuokrausta jne. Se toisi lisää yrittäjiä ja verotuloja. Olisi menestys Naantalın turisteille.”

”Roskikset kaduilla.” ”Yleisesti melko siistiä.” ”Monet asukkaat keräävät kadunvierustoilta roskia.” ”Koirankakkapussitelineet.”

”Retkiluisteluradat”

Maisemat. ”3 kelomäntyä säästetty Ukko-Pekan sillan vieressä, kulttuurimaisemassa.”
”Saksilan kartanon kulttuurihistoriallisesti merkittävä upea peltonäkymä.”

Merimasku. Merimaskun luonto. Lammasluoto. Luonnonmaan suojelukohteet (Mäntyniemi, Lapila jne.).

Kouluissa kasvisruokavaihtoehto

”Tämän kyselyn osoittama asenne ympäristöstä huolehtimisesta.”
”Hienoa että tätä ympäristöohjelmaa laaditaan ja on järjestetty tämä kysely!”

”Hienot pyörätiet, tosin niitä pitäisi lisätä Särkäsalmelle ja siitä eteenpäin.” ”Kultarannan pyörätie.” ”Pyörätien patkka Poikkoon.” ”Naantalissa on hyvät kävely- ja pyörätieverkostot, jotka yhdistävät eri alueita toisiinsa.” ”Pyöräilyn pääreittien kunnossapito.” ”Rengastien kehittäminen.”

Uimarannat.

”Hiilikasa on melkein poistunut.” ”Hiilivoimalaitoksen uudistaminen kivihiihen käytön vähentämiseksi.”

”Hiekoitusheikan poisto tapahtuu ajoissa! Tästä pitävät kaikki kevyenliikenteen väylän kulkijat pyöräilijöistä koirien ulkoiluttajiin. Samalla ilman hiukkaspäästöt pienenevät”

”Tyytyväiset ihmiset luovat mukavan ympäristön”

”Naantali on pieni, puhdas kaupunki meren rannalla! Pidetään se sellaisena, vahtien ja säästäten viheralueita!
Naantali on tärkeä turisteille niinkuin on jo nähty! Vanha kaupungin osa viehättää turisteja sekä muita vieraitamme, joten ei hävitetä sen lumousta!
Let's keep Naantali beautiful and fascinating to all of us as well as to all our visitors! Love my city!”

“Luettele enintään kolme asiaa, joissa näet eniten kehitettävää Naantalın ympäristöasioiden hoidossa tai fyysisessä luonnonympäristössä ja joihin kaupungin tulisi erityisesti panostaa lähivuosina.”

“Luettele enintään kolme asiaa, joissa näet eniten kehitettävää Naantalin ympäristöasioiden hoidossa tai fyysisessä luonnonympäristössä ja joihin kaupungin tulisi erityisesti panostaa lähivuosina.”

Eniten asukkaat toivoivat jätteiden lajittelupisteiden lisäämistä:

Lajittelupisteitä etenkin Naantalin saaristossa liian vähän.

Jätteiden lajittelupisteitä enemmän ja paremmin saataville. Jätteiden lajittelu ja kierrätys helpommaksi toteuttaa. Muovi, pahvi, lasi ja metallien keräysastioita kauppojen läheisyyteen jotta olisi helppo viedä ja kierrättää.

Ukko-Pekan tiellä sijaitseva roskien lajittelupiste tulisi siirtää muualle!

Käköläntien ja Rymättylätien risteyksen jätteenkeräyspaikan tyhjennyshuolto on ontuvaa. Paikka ei ole liikenteellisesti hyvä.

Jätteenlajittelu myös yrittäjille (rannan yrittäjät) ja myös yleisillä paikoilla enemmän lajitteluun mahdollistavia roskiksia.

Hyvänä kakkosena nousi toive metsäalueiden ja asutuksen keskellä olevien lähimetsien sekä muiden luontokohteiden säästämisestä:

Kaupunki ei saa pirstoa metsäalueitaan. **Ongelma on, että kaikki kohteet ovat kovin pirstaleisia tai hyvätkin alueet ovat liian pieniä!**

Tällä hetkellä kaadetaan paljon metsäalueita ja rakennetaan uusia taloja. Ei välttämättä vielä liikaa, mutta pitää osata lopettaa ajoissa, jotta luontoakin säilyy.

Nykyisten pienien metsien, luonnon säästäminen rakentamiselta! Niiden jättäminen ihmisten ja eläimien (siivekkäät, 4-jalkaiset) virkistykseksi. On todettu, että **pienikin hetki metsässä tervehdyttää mieltä. Ja olisi tärkeätä päästä metsään niin, ettei tarvitse autolla ajaa pitkiä matkoja.**

Metsäneläinten elinalue on käynyt täällä ahtaaksi kuten myös autottoman ihmisen metsäkävelyalueet.

Lähimetsien säästäminen, **kaikilla täytyisi olla metsä johon pääsee kävelleen.**

Liian tiivis rakentaminen: kaupunki menettää samalla viihtyisyysarvoa jota vaikea enää saada takaisin.

Metsien tuhoamista pitäisi välttää sekä ilmastonmuutoksen torjunnan että asukkaiden viihtyvyyden vuoksi.

Peltoakin löytyy rakennettavaksi. Tonttien kaavoitus pelloille, ja metsät ja rannat yhteiskäyttöön hyvien pyörätieverkostojen avulla.

Jätetään rakentamatonta luontoa asuinalueille, ei rakenneta rantaan tai naantalilaisille tärkeisiin luontokohteisiin.

Olemassaolevien "puistometsiköiden" ja kallioiden suojelu. Louhittujen mäkiä ja kallioita ei koskaan saada takaisin.

Ne viheralueet kantakaupungissa tulisi säästää. Muuten joutuu kulkemaan vain betonin keskellä.

Olemassa olevien metsäalueiden säästäminen ja niiden ekologisen tilan parantaminen (erityisesti manner-Naantalin alueella)

Kaikki luonnontilaiset alueet tulisi suojella heti ja käyttää rakentamiseen ainoastaan jo käytössä olevia alueita.

Viher”siltojen” säilyttäminen eläimistön liikkuvuuden mahdollistamiseksi.

Vähäiset lähiluonnon palaset ja etenkin taajamametsät pitäisi jättää rakentamisen ulkopuolelle. Tälle on valtaisa määrä tutkimuspohjaisia perusteluja mm. asukkaiden yleisen- ja mielenterveyden tukemisen, koululaisten liikkumisen, maisemallisten ja kulttuurihistoriallisten arvojen sekä liikenteellisten ja kaupallisten ratkaisujen näkökulmista.

Hiilinielut eli metsät jätettävä kaavoituksen ulkopuolelle.

Virkistyskäyttöön luontoalueita asuinalueiden ja koulujen ja päiväkotien läheisyydessä. Lapsen luontosuhteen muodostuminen ja kehittäminen. Ei rakenneta metsiä siellä, missä on tulevaisuuden luonnon hyväksi toimijat.

Olisi hyvä, jos talot, jotka on rakennettu metsäisille alueille tai puistoalueiden viereen, saisivat pitää luonnontilaisen henkireikänsä.

Metsien avohakkuiden estäminen ja luonnon monimuotoisuuden puolustaminen. **Kestävä kehitys (lapset)**

“Luettele enintään kolme asiaa, joissa näet eniten kehitettävää Naantalien ympäristöasioiden hoidossa tai fyysisessä luonnonympäristössä ja joihin kaupungin tulisi erityisesti panostaa lähivuosina.”

Tiettyt luontokohteet haluttiin nostaa erityisesti esille:

*Suojellaan metsiä. **Luonnonmaalla** ihanat metsäalueet kutistuvat jatkuvan uuden rakentamisen ja hakkuiden myötä. Jos haluan lähteä kunnolla sieneen/marjaan on minun ajettava paljon muille paikkakunnille.*

*Säilyttää olevat viher- ja metsäkaistaleet asutusten läheisyydessä, esim. **Tallipuisto** on tärkeä alueellinen virkistyspaikka.*

***Maijamäen** metsät säästettävä. Sinne ei saa rakentaa liikuntahallia. Metsä on jo nyt yläkoulun opetuskäytössä ja kun sinne siirtyy Kuparivuoren alakoulu, niin metsän käyttö liikuntaan ja opetukseen lisääntyy. Aikuisille sählynpelaajille voi rakentaa hallin Kultarannan perhetalon yhteyteen, jolloin se toimisi päivisin koulun käytössä ja iltaisin aikuisten liikuntahallina.*

*Kaupunkimetsiköiden säilyttäminen on tärkeää (mm. **Lammasluoto**, Maijamäen ja **Kalevanniemen** alue).*

***Kailon** säilyminen asukkaiden virkistyskäytössä. Kailonsaaren ja Lammasluodon säilyttäminen luonnonmukaisena ja asukkaiden käytössä.*

***Rantaraitti ja Kuparivuori** maisemineen tulee säilyttää nykyisellään.*

***Ruonan** alueen mäntymetsää, rantoja, kallioita ja väljää rakentamista ei saa tuhota, vanhat lähiöt ovat rikkaus!*

Myös metsien hoitotapoihin otettiin kantaa:

*Kaupungin metsät pitäisi mahdollisuuksien mukaan luonnontilaistaa. **Luonnonmukaisia metsiä ei juurikaan ole, vaan luontokohteet ovat liian hoidettuja metsiä.** Liiallisen raivauksen välttäminen - tuhoaa luonnonvaraisia kasvustoja.*

3. Roska-astioita toivotaan lisää:

*Enemmän **roska-astioita** kävelyreittien varrelle ja venepisteisiin, **meriroskapönttö** keräämään meriroskia.*

Kaivokadulle ja Tullikadulle roskiksia.

Matonpesupaikoille roskikset, ihmiset jättävät roskansa pesupaikalle, josta tuuli kuljettaa ne luontoon.

***Lisää roskiksia.** Riittävästi jäteastioita julkisiin paikkoihin. Etenkin kesällä veneilijät eivät löydä jäteastioita roskilleen, esimerkiksi Röölässä.*

Roskaaminen venesataman vedessä. Roskien poisto merialtaasta.

Tupakoijille pitäisi saada lisää "tuhkiksia" roskiksien yhteyteen.

Jätteenlajittelu myös yrittäjille (rannan yrittäjät) ja myös yleisillä paikoilla enemmän lajitteluun mahdollistavia roskiksia.

Koirapuistoihin kompostorit

4. Keskustan alue ja sen kehittäminen:

Keskustaan kävelyteitä. Autot ohjataan muualle ja pysäköinti keskustan läheisyyteen.

Keskustaan kävelykatu.

Autoton keskusta-alue parantaisi ilmanlaatua ja vähentäisi melusaastetta.

Keskustan puiston menetys - miten korvataan. Minne tulee ja milloin? Missä puistot ja viheralueet uudessa keskustassa? Puuston säilyttäminen keskustassa sekä muu kasvillisuus.

Keskustan ahtautuminen -valo häviää kun rakennetaan korkeaa tiiviisti.

Keskustaan kävelykatu.

Ydinkeskustan "viheröittäminen".

***Tori** vihreäksi ja viihtyisäksi. Torin kehittäminen kasveilla Torin ilmeeseen myös lisää kasvillisuutta.*

“Luettele enintään kolme asiaa, joissa näet eniten kehitettävää Naantalin ympäristöasioiden hoidossa tai fyysisessä luonnonympäristössä ja joihin kaupungin tulisi erityisesti panostaa lähivuosina.”

5. Luontopolut ja ulkoilualueet:

Taattisten luontopolku tulisi kunnostaa. Luontokohteita tulisi saada paremmin esiteltyä netissä.

Luolalanjärven kiertävän luontopolun kunnostus. Luolalanjärven alueelle ei saa lisätä teollisuutta, ei siltaa, vaan polku kuntoon ympäri järven.

Mahdollisimman pitkän patikointireitin rakentaminen Luonnonmaalle.

Luonnonmukaisia lenkkipolkuja voisi lisätä, esim. Soinisista Hakapeltoon tai jopa Niemenkulmalle asti.

Toivon hyviä ulkoliikuntapaikkoja erityisesti Luonnonmaalle, merellisiä lenkkipolkuja ja "ulkokuntosalia".

6. Lisää muovinkeräyspisteitä.

7. Tallipuiston metsä säilytettävä.

8. Luonnonmaa:

"On jo nimensä puolesta Luonnonmaa." "Luonnonmaan metsät." "Luonnonmaalle tulisi jäädä myös koskematonta luontoa ja metsää."

"Luonnonmaan säilyttäminen luonnon läheisenä asuinpaikkana. Ei liian täyteen rakentamista."

9. Teollisuuden ilma- ja melusaasteen hillintä.

10. "Rantojen rauhoittaminen luonnonympäristölle ja virkistyskäyttöön":

Rantojen kaavoittamista asuinkäyttöön pitäisi rajoittaa.

Ei enempää rakentamista rannoille, ne on säilytettävä kaikkien saatavilla (Kuparivuori, Taimo)

Saavutettavia ranta-alueita tulee lisätä, sillä Naantali on merenrantakaupunki, mutta vain harvoilla alueilla voit päästä käsin vettä koskettamaan.

“Luettele enintään kolme asiaa, joissa näet eniten kehitettävää Naantalin ympäristöasioiden hoidossa tai fyysisessä luonnonympäristössä ja joihin kaupungin tulisi erityisesti panostaa lähivuosina.”

11. Pyörätieverkoston kehittäminen:

Pyöräily-yhteyksiä voisi selkeyttää, esim. reitti kylpylältä vanhaan kaupunkiin on epäselvä/mutkainen/mäkinen. Pyöräteiden valaistus voisi myös olla parempi, esim. Soikalliolla.

Leveämpi piennar Rymättyläntien varteen, ettei tarvitsisi autojen seassa ajaa.

Pyörätie Rymättylään.

Olisi kiva jos Luonnonmaan voisi kiertää jalan tai pyörällä, nykyisin on vain päättyviä teitä.

Keskustan pyöräily vaarallista

Saariston pieni rengastie. Kevyen liikenteen väylä Rymättylään.

12. Joukkoliikenteen kehittäminen:

Kunnon bussiyhteydet myös Soinisten ja Immaisten asuinalueille.

Asun taajamassa Luikkiossa ja lähimmälle linja-autopysäkille on yli 1,5km matkaa. Jos pysäkki olisi hieman lähempänä jaksaisin useammin valita bussin auton sijaan. Kokeilu yhteiskäyttöauton toimivuudesta olisi myös todella kiinnostava!

Nykyistä suurempi yhteys Naantalista Kupittaalte. Nykyinen järjestely, jossa kaikki bussit kiertävät keskikaupungin kautta on matkustajia halventava.

Julkisen liikenteen parantaminen Soinisten ja Immaisten alueella ja Rymättylän suuntaan.

Vaikka joukkoliikenteen runkolinja ajaa tiheästi kantakaupungissa, liityntä runkolinjaan esim. Soinisista ja saaristosta olisi kehitettävä.

Liityntäpysäköinti.

Keskustaan ehdottomasti enemmän parkkipaikkoja! Näin esim. Rymättylässä tulevat voisivat jättää auton Naantalin keskustaan ja jatkaa Turkuun bussilla.

Nyt parkkipaikkoja todella vähän ja vain lyhyitä aikoja saa jättää.

Seudullisten joukkoliikennedyhteyksien lisääminen mm. Soininen-Immanen -alueen kautta.

Julkinen liikenne Soinisten ja Immaisten alueella sekä Merimaskun suunnasta.

Junaradalle henkilökuljetus Turkuun Kupittaalte asti vähintään työmatkaliikenteeseen, suora Föliyhteys Turkuun ilman Kaanaan kiertoa.

Parannetaan julkisia yhteyksiä: ratikka/lättähattu Raision kautta Turkuun nykyistä rautatietä pitkin ja sähköbusseja pikkuhiljaa.

Raideliikenne Turkuun. Rataverkoston hyödyntäminen työmatkaliikenteessä Raisioon ja Turkuun. Nopea lähijuna.

Kaupunki rakentaa liian harvaan ja kauas joukkoliikenteen runkolinjoista. Joukkoliikenne ei näin ollen toimi. Ei pidä kannustaa ihmisiä muuttamaan kauas kaikesta, tämä lisää liikennettä ja sitä kautta päästöjä/melua.

“ Luettele enintään kolme asiaa, joissa näet eniten kehitettävää Naantalin ympäristöasioiden hoidossa tai fyysisessä luonnonympäristössä ja joihin kaupungin tulisi erityisesti panostaa lähivuosina.” Joitakin muita kommentteja ja kehitysideoita:

*Kouluruokailu, huomattavasti enemmän pitäisi panostaa vegaaneihin vaihtoehtoihin, ei vain lihattomiin.
Julkisvaroista järjestettävät ruokailut kasvis- ja lähiruokapainotteisemmiksi. Luomukasvisruokaa kouluihin.
Kasvisruokapäiviä voisi olla vaikka kolme viikossa.*

***Kaupungintalo keräämään aurinkoenergiaa mustilla isoilla seinillä!**
Aurinkokaupunki-nimestä voisi tulla Naantalille hieno brändi, jos kaupunki panostaisi aurinkoenergiaan.
Uusien kiinteistöjen matalaenergisyyys ja puurakentaminen.*

*Huomioidaan **pesimärauha** kun uutta messualueutta tai muita luontoalueita rakennetaan.*

Autojen ja veneiden pesupaikkojen lisääminen

Koirien uimaranta Soinisissa pitäisi ehdottomasti siivota ja kunnostaa.

*Rakennuslupia myönnettäessä tulee huomioida "**sinivihkerkero**" joka on Turussa käytössä - jokaisella tontilla pitää olla puustoa, kaikkia neliömetrejä ei saa kivetä.*

Saaristo-Naantalin (Merimasku, Velkua, Rymättylä) huomioiminen ja sen vaaliminen

Ekotori / kierrätyskeskus Naantaliin

*Luontokouluidean kehittäminen. Kouluille mahdollisuus käyttää oppimisympäristönä.
Ympäristöetiikan näkökulma mukaan varhaiskasvatukseen, opetukseen ja kaupungin omaan toimintaan.*

***Neuvonta. Ohjeistus. Näkyvyys. Suora tavoitteellinen päätöksenteko.**
Viestintää voisi lisätä vaikka teemojen avulla ja tehdä siitä säännöllistä.
Kierrätystiedotuksen lisääminen.
Kierrätystä pitäisi tuputtaa tai nuijia ihmisiin. Suomalaiset ei vielä juurikaan osaa erotella maitopurkkeja, perunankuoria ja muovipurkkeja toisistaan.*

*Luontoalueiden siivoamiseen tulisi panostaa enemmän.
Naantalin kaupunkiluonnossa on paljon tupakantumppeja sekä roskia. Osa näistä päättyy mereen vuosikymmeniksi/sadoiksi. Kaupunki käyttää liikaa resursseja esim. lehtien siistimiseen syksyllä, vaikka tärkeämpää olisi siistiä maasta oikeat, haitalliset roskat kesäkauden jäljiltä. **Kaikkein eniten olen huolissani mereen päätyvästä muovista.**
Tärkeintä on ehkäistä roskien päätyminen ympäristöön ja mereen.*

Veneettömien pääsy lähisaarille.

Panostusta Itämeren suojeleluun

Rymättylän kirkkolahden vedenlaatu ja rantojen puhtaus: Vierasvenelaiturille on asennettu septiktyhjennys, mutta kukaan ei valvo, miten veneilijät toimivat ranta-alueella.

Riiastenjärvestä virtaava vesi on sameaa ja luultavasti ravinteikasta. Imeytyskenttä?

Naantalin suurimman järven (Taattistenjärven) sekä muiden järvien ja pienvesistöjen tilan kohentaminen

Kaupungin tulisi tehdä kunnianhimoiset ympäristö- ja ilmastotavoitteet ja pyrkiä niiden toteutumiseen aktiivisesti ja laaja-alaisesti.

Hinku.

INKU-hankeeseen pitäisi liittyä mahdollisimman pian.

Ympäristöasiat mukaan päätöksentekoon.

Sanoista tekoihin on kaikki kaikessa. *On tärkeää tutkia ja kartoittaa tilannetta, mutta loppupeleissä vain konkreettiset toimet merkitsevät.*

Suuren mittakaavan muutokset kaupungin hankintoihin ja investointeihin: kasvisruoan lisääminen kaupungin ruokapalveluissa, kauramaidon tarjoaminen kaikille oppilaille, energiatehokkaisiin ratkaisuihin siirtyminen, Itämereen vaikuttavien tekijöiden tarkka huomioiminen kaikissa päätöksissä.

Kaupunkiluontoa voisi rikastuttaa *lajistoltaan ja puiden/kasvien määrältään, niin yleisillä alueilla kuin yksityisillä kiinteistöillä. Joutoalueille pikkupuita ym. kasvillisuutta.*

Istutusten muokkaaminen niin että se palvelee pölyttäjiä. *Panostaa viherrakentamisessa monipuoliseen kasvivalikoimaan.*

Niittyalueiden lisääminen. Ojanpielet saisi antaa kukkia ja panostaa ketoihin (pl. vieraslajit jotka tulisi tehokkaasti hoitaa pois, ainakin Merimaskussa ja Luolalanjärven ympärillä runsaasti).

Kaupungin viihtyvyyttä voitaisiin edistää erilaisilla istutuksilla jotka houkuttelisivat perhoseja ja muita pölyttäjiä.

Kauniit kukkakedot puuttuu paikoista jossa niitä ennen oli

Kaupungin sisääntulojen siisteys.

Huolehtiminen siitä, että keskustan uusien talojen ja liikennejärjestelyjen valmistuttua sisääntulo kaupunkiin on "naantalilaisen" kutsuva ja kaunis.

Kaupungin sisääntuloväylien siisteyteen voisi kiinnittää huomiota ja esimerkiksi laittaa kauniita helppohoitoisia istutuksia.

Lietsalan liikenneympyrän kunto ja hoito ei ole kesäkaupungin käyntikortti.

Kaupungin sisääntulon luonnonmukainen vihreys istutuksineen.

Aurinkotien päässä rakenteilla olevan sisääntulo alue viihtyisäksi / liikennejärjestely.

Aurinkotien varsi on nykyisellään viherkaistaleiden ansiosta kutsuva ja viihtyisä sisääntuloväylä kaupunkiin, jota ei tule rakentaa täyteen.

Aurinkotie ja ensivaikutelma Naantaliin saavuttaessa. Naantalin Aurinkotien vihreys, ei rakenneta täyteen!

Luonto ja saaristo Naantalin valtit!

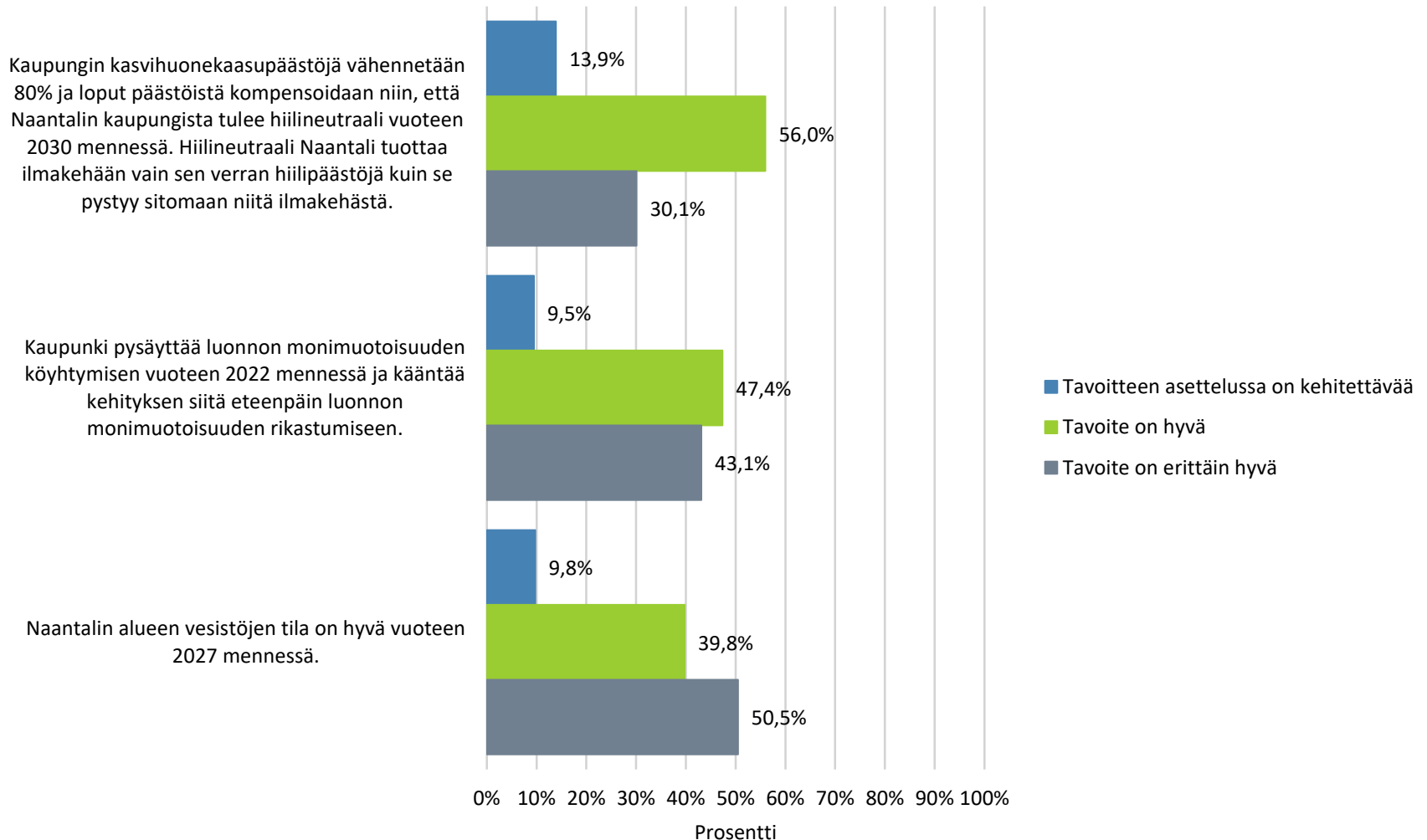
Vanha sokeritehtaan alue olisi aika saada kuntoon!

Viihtyisä julkinen tila etätyöntekijöiden käyttöön voisi vähentää päivittäisen autoilun tarvetta esim. työpaikoille Turkuun.

*Naantalin tulee tehdä selkeä koonti kaupungin luontoarvoista. Luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa ei voida lähteä siitä, että ainoastaan lain velvoittamat lajit tai luontokohteet säilytetään. Monimuotoisuuden turvaaminen edellyttää myös yleisempien lajien huomioimista. Pienikin metsäsaareke, niitty tai ranta voi olla paikallisesti arvokas, vaikka siellä ei lailla suojeltuja lajeja tai elinympäristöjä olisikaan. Myös viherkäytävien turvaamiseen tulee kiinnittää enemmän huomiota. Uusien asuinalueiden kaavoituksessa tulee lähteä siitä, että alueelle jää mahdollisimman paljon yhtenäistä luonnonympäristöä. Pienet pirstaloidut metsäalueet eivät tarjoa lajeille yhtä hyvää elinympäristöä kuin suurempi metsä, jossa myös virkistysarvot (marjastus, sienestys, retkeily) on helpompi turvata. Metsien ja viheralueiden hoidossa tulee huomioida toimenpiteiden vaikutukset eliöstöön (suunnitelmallisella raivauksella voidaan esim. jättää pajukkoja sopiviin paikkoihin, joissa ne toimivat keväällä hyönteisten ravintolähteinä ja kesällä lintujen pesäpaikkoina. Lahopuita ei pidä poistaa metsistä, vaan jättää ne lahoppuusta riippuvaisten eliöiden elinympäristöiksi jne.). Naantali on aurinkokaupunki, ja tämän soisi näkyvän myös energiantuotannossa. Asuntomessut on loistava mahdollisuus nostaa kaupungin imagoa tässä suhteessa panostamalla uusiutuvan energiatuotannon ja älykkäiden energiajärjestelmien esille tuomiseen. Kaupungin omassa toiminnassa tulee pyrkiä pienentämään hiilijalanjälkeä joko liittymällä Hinkuun tai kehittämällä vastaava järjestelmä tavoitteen saavuttamiseksi. Asukkaita tulee ohjata aktiivisesti kierrättämään ja tarkastelemaan kriittisesti omaa kulutustaan. **Monimuotoisen, ympäristöystävällisen ja energiatehokkaan Naantalin kehittäminen on kuntalaisten yhteinen etu.***

“Mitä mieltä olet esimerkkitavoitteista?”

Kaupungin tulisi määritellä päätavoitteet ympäristöohjelman toimenpiteille. Alla on annettu ehdotuksia kaupungin päätavoitteiksi koskien ilmastomuutoksen hillintää, luonnon monimuotoisuutta sekä Itämeren tilaa.

“ Mikäli vastasit, että "tavoitteen asettelussa on kehitettävää", mikä olisi sanallisesti paremmin muotoiltu päätavoite?”

Riittää pelkkä "Naantalin kaupungista tulee hiilineutraali kunta 20xx", ja aikataulua on varaa kiristää 2030:stä

Paras ilmanpuhdistaja on luonto ja metsät. Toimikaa sen mukaan ja ne eivät maksa mitään - varsinkaan, jos ovat jo olemassa.

Ympäristönsuojeluun tarkoitetut rahat on järkevää käyttää paikallisiin kohteisiin, joissa tuloksilla on merkitystä.

Tavoitteet ovat hyviä, mutta nämä pitää sisäistää kaikessa päätöksenteossa. Kaupungissa pitää laajemmin ymmärtää luonnon itseisarvo.

Tavoite on muuten erittäin hyvä, mutta lopullinen tavoite voisi olla hiilinegatiivinen, eli kaupungin toimet sitovat enemmän hiiltä ilmakehästä kuin tuottavat.

Liian utopistista ajattelua. Ei tavoitteisiin pystytä.

... ja teollisuuden, maatalouden ja yritystoiminnan tulisi pyrkiä samaan.

No jos nyt vaikka 30 % vähennetään, sekin jo paljon

Vesistöjen tilaan panostaminen nopeammalla aikataululla

Kasvihuonepäästöt: laajentaisin tavoitetta siten, että rikkidioksidipäästöt vähenevät myös merkittävästi.

Kaikkeen merialueen tarkkailuun ja mittauksiin sekä seurantaan tulee kiinnittää huomiota, muutoin tavoitteen toteutumisen toteaminen on vaikeaa tai mahdotonta. Tavoite sinänsä on erinomainen.

Valitettavasti 2030 voi olla liian myöhään jo. Mikä olisikaan parempaa kaupungin brändäystä, jos kyettäisiin olemaan muita ennen tässä tilassa.

Minkä vuoden tilaan luonnontila pitäisi jädäyttää ja miksi?

Sanallisesti hyvät, vuosilukuja tulisi aikaistaa

Monimuotoisuuden köyhtyminen on saatava välittömästi lakkaamaan. Lähimetsät on säilytettävä, ne ovat oma pieni osansa tässä työssä. Kun asiaa mietitään syvemmälle, voisi kaupungin viheryksikön toimintastrategian muotoilla uudestaan. Yksikön toiminnan tärkeimmäksi arvoksi asetettaisiin monimuotoisuuden vaaliminen. Jokaisen viheralueen osalta voitaisiin laatia suunnitelma, joka tarpeen mukaan sisältäisi sekä aktiivisia että passiivisia elementtejä: mitä toimenpiteitä tekemällä tai TEKEMÄTTÄ JÄTTÄMISELLÄ voitaisiin eliölajien ja kasviston monimuotoisuutta lisätä. Tällaisessa työtavassa voisi Naantali olla edelläkävijä ja hankkia tätä kautta positiivista näkyvyyttä ympäristöasioissa.

Kaikkien edellämainittujen tavoitteiden on tapahduttava PALJON nopeammalla aikataululla. **Nyt on herättävä, materialistiset arvot saavat väistyä.**

Vesistöillä ei ole aikaa odottaa 7 vuotta. Maapallon meret ja vedet saastuu ja hukkuu roskaan jo nyt. Naantali ei ole tässä poikkeus, valitettavasti.

Aikatauluja tulisi aikaistaa jokaisessa kohdassa, **erityisesti monimuotoisuuden köyhdyttäminen tulisi lopettaa heti.**

“Sana vapaa! Tässä voit antaa palautetta kyselystä, tai lähettää terveisiä ja toiveita ympäristöohjelmatyöhön liittyen. Voit myös ideoida lisää kaupungin tehtäväksi sopivia yksittäisiä toimenpiteitä Naantalin paikallisympäristön tai luonnon tilan parantamiseksi.”

Vähemmän komiteoita ja tutkimista ja mittaamista - enemmän tekoja.

Kiitos tästä kyselystä. Elämän laatu ja mukavuus on tärkeä asia, mutta mikään ei mene ympäristön edelle.

Kivaa, että meidän nuorten mielipide halutaan kuulla.

Toivon että kyselyssä esitetyt parannusehdotukset toteutuvat oikeasti ja Suomi saisi levitettyä tavoitteideoitaan myös ulkomaille jotta koko maapallo tekisi samoin kun Naantali.

Kouluihin lähiluonto-ohjelma, jossa oppilaat oppivat arvostamaan lähiympäristöään.

Kaupungin leasingautojen vaihtaminen sähköautoiksi mahdollisuuksien mukaan.

Kiertotalous oman kunnan haltuun yhdessä yritysten kanssa.

hyvä kysely, toivottavasti vastauksilla on myös jotain merkitystä ja arvoa päätöksenteossa.

Luontopolkuja (vrt. Luonnonmaan luontopolku) olisi ihana saada lisää, jotta voimme nauttia metsistä ja luonnosta.

Lisäksi koirapuisto Merimaskussa, olisi hieno lisä: täällä on paljon koiria ja erityisesti lintujen pesimisaikaan olisi tärkeää pitää koirat kytkettyinä/vain aidatulla alueella irti. Plussana paikallinen yhteisöllisyys

Kouluihin ja päiväkoteihin olisi hyvä saada jonkinlaista tietoa miten luonnossa ja luontoa kohtaan käyttäydytään. Esimerkiksi jonkinlainen luonto-opastus, jossa kerrotaan mitä roskaaminen ja tuhoaminen tekee, ja miten luonnon eläimiä saa katsoa muttei koskea!

Olen tyytyväinen että Naantali laatii ympäristöohjelmaa, mutta se tulisi myös sisäistää kaikessa päätöksenteossa. Kaupunkistrategia, aloite koulumetsistä ja ympäristöohjelma tahtovat unohtua kun asioita päätetään yksin taloudellisin lähtökohdin. Tällä hetkellä Naantalissa kaavoitetaan yrityksiä ja asumuksia juuri lähiluontoon kaatamalla puita ja tasaamalla kallioita.

Erittäin hyvä kysely, kiitosta sen tekijöille :)

Ympäristö tulee ottaa kaiken toiminnan keskiöön, niin että kaupunki arvioi kaikessa toiminnassaan ympäristön hyvinvointia ja vaatii kaikilta hankkeilta ympäristönäkökulmien laajaa huomioonottamista.

Lisää näkyvyyttä ympäristöasioille Naantalin kaupungin tiedotuksessa. Kaupungin pitäisi olla esimerkkinä esim. kierrätyksessä. Sen voisi aloittaa ihan kaupungintalolta ja sitten koulut ja päiväkodit.

Hienoa että tätä työtä nyt tehdään ja toivon että kunnianhimoinen ohjelma saadaan läpi vaikka se herättäisikin jossain tahoissa vastustusta

Paikallisjuna pikaisesti käyttöön!

- Hinku hankkeeseen ehdottomasti liityttävä. Kaupungin kiinteistöihin uusiutuvaa energiaa lämmitykseen jne.
 - tietoutta levitettävä asukkaille enemmän, myös kouluissa.
-

Osayleiskaavassa on merkitty luontoreitti Vengan kautta Raisioon. Mikäli tällainen reitti tehdään (tai retkeilyreitti muualle saaristoon) tulisi sen yhteyteen saada mahdollisimman luonnonmukaista metsää. Tausta-ajatuksena on ihmisten luontoyhteyden kehittäminen.

Ympäristöohjelman tulee olla riittävän kunnianhimoinen ja kaikkia sektoreita koskeva, vähintäänkin asenneilmapiiriä muuttava (dokumenttihan ei voi sitoa yrityksiä tai yhdistyksiä).

Naantalin luonto pitää inventoida. Onko alueita, jossa olisi suojeltavia asioita? Esim. Velkuan alueen sekametsiä? Voisiko kaupunki olla aktiivinen mahdollisiin metsänomistajiin ja tukea metsien suojelussa (valtion ohjelmista tiedottaminen).

Teiden varsilla on paljon nurmikkoja. Olisiko järkevää muuttaa näitä lajikäyjiä alueita niityiksi tai kasvattaa muutoin alueiden biovesiteettia?

Kouluissa ja muissa kaupungin omistamissa kiinteistöissä pitää luopua fossiilisista energianlähteistä. Rakennusten katoille on helppo asentaa paljon aurinkopaneeleita. Itse tuotettu sähkö on investointi, joka maksaa itsensä takaisin kohtuullisessa ajassa.

Koiran kakka keräys-kilpailu keväällä. Koiranomistajille lisää infoa miten koira saa liikkua metsässä ja joutomailla irrallaan.

Kaupungin tulisi kiinnittää enemmän huomiota varojen käytön tehokkuuteen. Näin varoja riittäisi paremmin myös ympäristötekoihin.

Hienoa, että asukkaat saavat osallistua tämän kyselyn kautta! Pitäkää meidät myös jatkossa mukana ja kannustakaa osallistumaan.

Pidetään Naantali Naantalina, eli pienenä elinvoimaisena merenrantakaupunkina, mikä ei ole asutettu täyteen. Metsiä ja puistoja tarvitaan tuleville sukupolville myös

Hyvin jäsennelty kysely

Puistometsien siistiminen jolloin niitä käytettäisi enemmän virkistykseen.

Yhteisvastuullista/hauskaa ympäristön siistimistä ja siitä huolehtimista! Rantatalkoita, Kuparivuoren siistimistalkoita jne.

Tsemppiä! Tämä on kaikkien kuntalaisten yhteinen asia. Tehdään siitä ylpeyden aihe ja toimitaan esimerkkinä muille!

Säästetään Karvetin Tallipuisto-alue ja rannoilla kulku esteettömänä!

Useat ihmiset mieltävät kasvisruuan joko pahaksi tai ainakin liian "kevyeksi". Kasvisruokakursseja, varsinkin vegaaniruuan kurseja voisi järjestää pienellä osanottomaksulla, jotta ihmiset oppisivat valmistamaan herkullista ja täyttävää kasvis- /vegaaniruokaa. (Meidän perheessämme tämä onnistuu, joten oletan kaikkien muidenkin oppivan.)

Saaristokaupungin imagon kannalta suojelkaa saaria kaupungin edustan vesialueilla ja pelastakaa Luolalanjärvi sekä sen ympäristö.

Kiitos siitä että tämä kysely tehdään! Konkreettinen toive: kaikki velvoitemittaukset ja raportit, jotka koskevat päästöjä (mereen ja ilmaan) tulee saattaa julkisesti nähtäviksi kaupungin sivustolla. Toinen konkreettinen asia: muovin- ja metallinkeräysastioita pitää saada monta lisää, ja tieto niiden sijainnista kaupungin sivustolle ja mieluiten etusivulle. Kolmas vielä: ilmanlaadun mittauspisteen tilanne; mitataanko nyt kaikkia teollisuuden päästöjä jotka vaikuttavat hengitysilmaan? Mittari myös helposti löydettäväksi kaupungin sivustolle...nostetaan YMPÄRISTÖ- otsikko omaksi, näkyväksi kokonaisuudekseen...tai jos ei mahdollista, niin tuotetaan eri sivusto jossa ympäristöneuvontaa, raportteja, valmistuva ympäristöohjelma ja sen seuranta, sekä muuta ympäristöön liittyvää tietoa.

Kaupunkia pitäisi ohjata se että elämme ihastuttavassa paikassa minkä mm turistit haluaa nähdä. Ei saisi missään tapauksessa ohjata yritykset kuten rakennusliikkeet ja kylpylä. Me asukkaat tarvitaan puistot eikä luontoon pidä lähteä autolla. Nytkin poistetaan kailosta nuotiopaikka mutta mitään ei ole tilalle. Kyllä kävelymatkan päähän vaikka lammaluotoon pitäisi saada uusi vastaava. Teljen kentän uusi soutuvenepaikka hieno osoitus oikeasta suunnasta kehittää asioita.

Loistava kysely ja olen todella iloinen, että kaupunki on ottanut tämän työnalle! Bravo! Ehkä lapsillamme on vielä toivoa!

Elvytetään vanhaa saunakulttuuria ja rantaelämää.

Rangaistusmaksu tyyliin pysäköintivirhemaksua, kun joku heittää roskia maahan tai mereen. Yhtä innokas valvonta, kuin pysäköinnin suhteen. Kenenkään ei ole pakko heittää roskia maahan, mutta pysäköidä on! Tyyliin Singapore.

Hieno kysely ja hieno aikomus joka toivottavasti myös toteutuu kaikilta osiltaan. Kiitos.

Ehdottaisin että alettaisiin pitää yleisötilaisuuksia roskaamisen estämiseksi luontoon esim. Teiden varret, markettien sisääntulojen edustat ym. (tumpit tuhkipkeen) sekä paperit roskikseen. Kaikkien yleisesti käyttämät puistoalueen tai sen ympäristö roskaaminen. Miten saada ihmiset osallistumaan tällaiseen tilaisuuteen kuuntelemaan, niin ehdottaisin esiintyjäksi jotain Bändiä joka olisi valmis soveltamaan tilaisuuteen jonkun luonnonsuojelun biisin ja muuten laulaisivat ja soittaisivat mitä heidän ohjelmistoon kuuluu. Osallistumismaksua ei olisi vaan joku koulu ottaisi buffetin pidon ja siitä tulevat varat menisivät kaupungin luonnon suojeluun. Tällöin nuoret ja vanhemmat saataisiin yhteiseen tilaisuuteen siellä puhuttaisiin kuinka luontoa tulee kunnioittaa. Voisi myös olla niinkuin messu muotoisena aihe: Pidä Naantalin kaupunki & Saaristo siistinä 🌿🍄🏠🐾

Korjataan ensin nykyiset ongelmat ja visioidaan sitten tulevaisuutta.

Todella hienoa, että Naantali ryhtyy tekemään ympäristöohjelmaa <3 Ilmasto-otsikon alle olisi hyvä kirjoittaa myös oma kohtansa siitä, miten kaupunki tulee sopeutumaan ilmastomuutoksen vaikutuksiin, kuten esimerkiksi sään ääri-ilmiöiden lisääntymiseen.

Hienoa että tällainen ympäristöohjelma on työn alla. Toivon todella, että ohjelman myötä muutoksia toteutuu yleisesti kaupungin eri organisaatioissa ja toimialoilla, vaikka muutoksiin liittyisikin haasteita ja jopa vastarintaa.

Saariston entisten itsenäisten kaupunginosien tilanne on erittäin huolestuttava: palvelut ja harrastusmahdollisuudet ovat kuihtumassa, vanhoja omakotitaloja ei saa myytyä, kevyenliikenteenväyliä ei ole kehitetty lainkaan ja varakkaiden vapaa-ajan asuntojen omistajat ostavat kaikki palvelunsa Naantalista tai Turusta ja aiheuttavat samalla normaalin maantieliikenteen kaksinkertaistumisen kesäaikaan. Vanhat yksityiset ja kaupungin ostamat pellot Merimaskussa metsittyvät kun niitä ei niitetä sinä aikana kun odotetaan kaavoitusta tai uutta käyttöä: seurauksena jyräjoiden ja käärmeiden määrä on räjähdysmäisesti noussut muutaman vuoden aikana. Haittaa aiheutuu erityisesti lapsille ja koirille.

Hienoa että tähän panostetaan. Asia on niin tärkeä, että toivon päättäjille ja toimijoille rohkeutta ryhtyä näihin hankkeisiin ja toimenpiteisiin oli kyselyiden lopputulos mikä tahansa. Rivikansalaisen kyky arvioida mikä on oleellista kaupungin infra-tasolla ei ehkä ole paras....

- Kaillo jatkossakin kaupunkilaisten virkistykseen.
 - Ei rakenneta Lammaluotoon!
 - Lisää kasvisruokaa kouluissa ja kaupungin kaikissa toimipisteissä.
-

Toivon Naantalien kaupungilta asukasystävällisempää suhtautumista ja asukasta kuuntelevanpaa otetta.

Sellaiset keskeneräiset asiat, jotka ympäristöllisesti ovat jopa rumia, ärsyttävät. Kävelen joka päivä ja meillä on metsikköä, johon esim. ihmiset vievät omat puutarhajätteensä. Siellä kasvaa luontoon ei kuuluvia kasveja, jotka leviävät. Eivätkä ihmisten joulukuusten rangatkaan sinne kuulu.

Meitä on paljon, jotka ovat muuttaneet Naantaliin kauniiseen pikkukaupunkiin, jossa on lasten hyvä kasvaa. Meitä on paljon, jotka lasten kasvettua ja suhteellisen hyvän eläkkeen saajina ovat lähdössä pois. Lieneekö se on myös kaupungille hyväksi. Tehdään yhdessä!

Toivotan onnea matkaan, joskin jo valmiiksi alla päin. Sen verran vahvaa puskoa kaavoitusasioissa on viime aikoina esitetty, etteivät ympäristöasiat tunnu olevan erityisen korkealla kaupungin arvojärjestyksessä.

Viheryksikön ja ehkä myös teknisen toimen toimintatavan uudistaminen siten, että monimuotoisuuden ylläpitäminen on toiminnan tärkein arvo. Toimenpiteiden suunnittelu tältä pohjalta.

Naantalissa on esimerkillisen paljon yleisiä roskiksia. Siitä iso plussa.

Toivoisin, Soinisiin nuotiopaikkaa pururadan läheisyyteen ja näkötornin uudelleen rakentamista.

Kierrätyspisteiden riittävyteen on kiinnitettävä enemmän huomiota. Esim. Röölässä pitäisi ehdottomasti olla kaikki mahdolliset keräysastiat, koska siellä liikkuu kesäisin valtavasti mökkiläisiä ja kesävieraita. Jos jättepiste ei ole kunnossa, jätteet jäävät kovin helposti rantaan sellaisenaan.

Ulkokuntoilulaitteet myös Rymättylään - ei tarvitsisi ajella autolla Merimaskuun.

Kaikilla kouluilla keväisin ympäristön siivouspäivä. Erilaiset neuvonta- /tapahtumapäivät liittyen roskaamiseen, kierrätykseen ym.

Hyvää työtä teette! Nyt vaan näkyviä ja konkreettisia toimenpiteitä ja lisää viestintää kuntalaisille, missä mennään!

Pyöriteitä kehitettävä. Naantalissa on valtava määrä pyöräilijöitä jo nyt ja sitä tulisi lisätä kehittämällä keskustaan pyöriteitä, autot pois. Lisäksi pyöriteitä saaristoon esim Rymättylä ja Merimasku. Tätä voi markkinoida myös turisteille.

Koirapuistoihin lisää vihreyttä, maisemointia.

Olisin itse valmis tekemään asioita mikä parantaisi ympäristön viihtyisyyttä. Siivoamaan, istuttamaan tai mitä ikinä. Kun vaan tietäisin miten voisin olla avuksi.

Toivottavasti Naantalin päättäjät todella ottavat ympäristöasiat agendalle. Nämä ovat meille kaikille asukkaille tärkeitä viihtyvyyttä parantavia asioita ja lisäävät Naantalin vetovoimaa tulevaisuudessa. Säilytetään Naantali puhtaan veden, ilman ja luonnon tyysijana tulevaisuudessakin! Tämä on tulevaisuuden matkailuvaltti!

Hyvä että Naantali ottaa asukkaiden kantaa huomioon ja on tekemässä asioille parannuksia.

Kunnianhimoisia tavoitteita! Toivottavasti ympäristöohjelmasta tulee menestykseäs ja onnistutte sitouttamaan asukkaat tavoitteisiin. Tässäkin asiassa täytynee asettaa toivonsa nuoriin, me keski-ikäiset ei luovuttaisi mistään "omasta".

Suovuoren vanhalle "autiotallille" Naantalin oma vanhanajan Kylämäki perinneasumista kunnioittaen ja laiduntavine lampaineen/eläimineen.

Väskin tuleva käyttö? Miten kaupunkilaisten pääsy Väskiin mahdollistuisi kesäaikana?

Kailon luonnonarvojen säilyminen on naantalilaisille tunteisiin menevä asia. Se on ainutlaatuinen merellinen paikka uimarantoinen, jonne on kaupunkilaisia retkeilijöitä ja luontokulkijoita varten rakennettu silta.

Vanhankaupungin valaistus kaipa uutta suunnittelua; lisää valoa pimeään aikaan. Joillakin kujilla valolähteiden välimatkat ovat liian pitkät ja esim. Itsenäisyyden puisto on pimeä.

Kiitos kyselyn järjestämisestä!

Mielestäni kaupunkia ei pitäisi laajentaa saaristoon vaan ihan toiseen suuntaan

Kiitos, kyselyn johdantotekstit olivat hyvin laadittuja.

Kysely oli erittäin hyvä. Vaikka tästä asiasta puhutaan paljon, on erittäin vaikeaa yrittää itse keksiä kehittämiskohteita ja ylipäättään muistaa omassa arjessaan muuttaa omia tottumuksiaan. Innolla olen kuitenkin mukana.

Jätteen keräyksen teho on paljon laajittelun helppoudessa.

Valvoa paremmin roskien kompostoimista kaupungin alueille. Kaupungin omien alueiden siivoustalkoiden järjestäminen ja maksuton talkooruokailu kannustamiseksi. Eli liikkumalla Naantali siistiksi.

Hieno kysely, sitten vaan tuumasta toimeen, kaikki yhdessä!

Kattava kysely. Hyvä!

Kaikilla tulisi olla lähimetsä johon pääsee kävellen! Tällä hetkellä Naantalin metsäalueet ovat pirstoutuneet ja moni lähimetsä on talojen keskellä, muiden asukkaiden saavuttamattomissa. Erityisesti koulujen ja päiväkotien läheisyyteen tulee jättää monimuotoista metsää ja kannustaa heitä hyödyntämään näitä metsiä. Olen erityisen huolissani Tallipuistosta. Näin myös Tammiston kaavan ja siinä oli kaikki ihanat metsämme kaavoitettu, onneksi rakentamissuunnitelmia ei vielä ole.

Korkeampia kerrostaloja voisi rakentaa julkisen liikenteen reittien varrelle ja keskustaan.

Naantalin yleinen siisteys on mielestäni lähes huippuluokkaa, kiitos puistopuolen työntekijöille! Talvella pääsi pääreittejä pitkin pyöräilemään aamulla klo 7 töihin vaikka yöllä olisi tullut paljonkin lunta.

Hinkuun liittyminen olisi erittäin tärkeää jotta tavoitteet tulisi konkreettisemmiksi. Tästä täytyisi myös ottaa markkinointihyöty irti asuntojen ja tonttien markkinoinnissa. Markkinoida mitä Naantali on tehnyt hiilineutraaliuden edistämiseksi ja miten hieno kaupunki Naantali on myös siltä näkökantilta.

Tekstiili- ja isompien ser-jätteiden kierrätys tulisi tehdä mahdolliseksi myös autottomille.

Kasvisruokapäiviä voisi hyvin olla 2-3 viikossa, varsinkin kesällä ja syksyllä sadonkorjuun aikaan.

Kiitos. Tällainen kysely innostaa kuntalaisia miettimään mitä on mieltä on asioista. Myös tulee tunne, että näin voi osaltaan vaikuttaa yhteisiin päätöksiin.

Koulujen ruuan laatuun kiinnittäisin enemmän huomiota. Hävikki vähenisi ilman kilpailuja kun ruoka olisi proteiini- ja ravintorikasta. Kilpailutus laatu eikä hinta edellä.

Toivottavasti kyselyn asioita nähdään vielä oikeastikin toteutuvan. Sanoista teoiksi!

Jäin kaipaamaan myös yritysten osuutta ympäristön suojelemiseksi.

On hienoa, että otatte huomioon ympäristöasiat ja luotte siitä keskustelua. Elämme tilanteessa jossa muutos on välttämätön eikä ympäristöasioita voida enää pitää mielipidekysymyksinä. Kohti parempaa tulevaisuutta!

Tosi hienoa että Naantaliin vihdoinkin tehdään ympäristöohjelmaa. Toivottavasti tavoitteet saadaan korkealle ja toimijat sitoutumaan niihin.

Kysely oli hyvä.

Särkänsalmen sillalle levennys pyöräilijöille ja kävelijöille.

Säilytetään Kailo mahdollisimman luonnontilaisena, ei lisärakentamista. Jakoluotoon ja Hiippaan ei rakenneta kävelysiltaa, jotta saarten kasvillisuus ja eläimistö säilyvät ja Naantalin kaupungin profiili mereltä päin pysyy maisemallisesti kauniina.

Koulujen ruuan laatuun kiinnittäisin enemmän huomiota. Hävikki vähenisi ilman kilpailuja kun ruoka olisi proteiini- ja ravintorikasta. Kilpailutus laatu eikä hinta edellä.

Asukkaille jaettavat tiedotteet oman lähiympäristön kohteista. Kertokaa asukkaille, miksi jokin alue kodin lähellä näyttää olevan hoitamaton tai mitä sille tullaan tekemään.

Toivottavasti monet vastaavat kyselyyn! Iin kunnan toteuttamat muutokset voisivat inspiroida Naantalinkin päättäjiä! Lapset ja nuoret mukaan kehittämiseen!

Hienoa että ympäristöasioista huolehditaan! Suovuoren alueelle lampaita laiduntamaan. "Kirsikankukkapuisto" Kirkkopuiston/rannan alueelle.

Naantali ja sen keskusta alue jossa itse vaikutan on pienuudessaan ihastuttava ja rakastettava. On tunne että elän yhteisössä, en vain kaupungissa. Suuret työmaat ja rakennusurakat sekä ihmismäärän kasvu luo paineita tulevaisuudessa ja stressiä. On helpottavaa ja rauhallista että voi poiketa pienissä kaupoissa ja pysäköidä auton lähelle, niin että parkkisakottaja ei vaani nurkan takana ja pysäköinti tuota vaivaa. Ympäristönä Naantali on autenttinen ja koskematonkin. Olisi hienoa nähdä että ympäristö luotaisiin siistiksi ja huolitelluksi mutta niin ettei kaikki ole muokattua puistoa. Ihmiset voisi ottaa mukaan luomaan vaikkapa yhteisöllistä ympäristöä puutarhan tai kasvihuoneen muodossa kaupungin lähetyvillä.

Kiitos hyvästä kyselystä. Tärkeä asia!

Suomessa on nuorisotakuu ja harrastustakuu, näin myös Naantalissa. Nyt tarvitsemme kiireesti Ympäristötakuun, jolla jokaiselle kuntalaiselle taataan turvallinen, puhdas ja nykyisten ilmastotavoitteiden mukainen ympäristö.

Asuntomessualueesta pitäisi tulla paikka, jossa jokainen naantalilainen saisi nauttia luonnosta ja meren läheisyydestä. Paljon viheralueita ja paljon vierasvenepaikkoja sekä kahviloita rantaan, asuntomessualueelle.

Asiallisia näkökulmia! Kiitos hyvästä kyselystä.

Aika vaikeita kysymyksiä tavalliselle kuntalaiselle arvioitavaksi.

Erittäin hyvä että tällainen kysely on tehty vaikkakin pitäisi olla itsestäänselvää että luonto ja sen asukkaat tulisi olla päätöksenteossa ensisijaisia huomioitavia koska ilman puhdasta luontoa meillä ei ole mitään.

Ehdotan ympäristölaatuja järjestelmän käyttöönottoa heti ensimmäiseksi. Se ohjaa sekä päätöksentekoa että käytäntöä sekä mittaa oikeasti saavutuksia.

Kaupunki voisi esim järjestää joitain kilpailuja rannalla bilettäjiille ja veneilijöille, ketä kerää eniten roskia rannalta tai mereltä voittaa jotain esim kylpylään tai lahjakortin ruokapaikkaan tai paikalliselle yritykselle. Tai muita talkoojuttuja, kilpailu ain kerää porukkaa

Tuntuu naurettavalta tehdä ympäristöohjelmaa ja sanoa että metsiä säästetään ja samalla tuhota ns. Tallipuisto

Propagandastisen ilmastonmuutos öyhötyksen voi lopettaa alkuunsa. Aivan turha sotkea kuntapolitiikkaa ja lisäveroja ja byrokratiaa maapallon luonnolliseen ilmaston vaihteluun. Ympäristön suojelu on asia erikseen. Jätehuolto kuntoon saaristossa ja kaatopaikka jätteen keräystä helpommaksi. Metsät ja tontit on haja-asutusalueilla paikoitellen täynnä vanhaa roskaa josta pitäisi helpommin päästä eroon. Tästä tiedotusta ja keskitettyä keräilykampanjaa.

Kaupunkia ei myöskään tarvitse rakentaa täyteen vaan jättää myös virkistystilaa ja luontoa. Ja jos sitä ilmastonmuutosta pelkää niin ei rakenneta asuntoja metrin päähän rantaviivasta.

Vesiensuojelu: suojavyöhykkeitä, esim tyrnin istutusta, kosteikkojen perustaminen, peltojen kipsikäsittely, kaislojen ym hyödyntäminen, meriläjitysten kieltäminen, siepparit, padot, merialueiden tarkkailuasemien lisääminen, vesistöjen tarkkailu...

Metsien avohakkuiden kieltäminen, luonnon monimuotoisuuden lisääminen, lisää niittyjä ja laidunmaita. Energiatehokkuus, maalämpö, aurinkoenergia, tuulivoima. Lähiruokaa ja kotimaista kalaa ja lihaa. Kevyen liikenteen väylä ainakin Särkämästä Röölään. Kierrätyspisteitä lisää, mihin hävisi Rymättylän muovin keräys. Turhaa ajamista Naantaliin kun polttoainetta ei saa Rymättylästä. Tiedotus ja opastus, asukkaiden kuuleminen. Luontokoulut. Luontomatkailun kehittäminen.

Säilyttäkää ihmeessä metsät ja puistot myös tuleville sukupolville täällä meidän Naantalissa.

Kasvis- ja lähiruuan lisääminen kaupungin ruokahuollossa. Hävikin minimointi!

Naantalin olisi saatava puistokaupungin imago. Nyt ei kaikilta osin täyty. Katsellaanpa kriittisesti ympärillemme. Ei meillä huonostikaan asiat ole, mutta ulkopuoliset ja ulkomaalaiset odottavat jotain parempaa, ainutlaatuista :)

Fölläreitä ainakin kesäksi.

Kaupungin käyttämät autot sähköautoiksi.

Turhat virkamatkat minimiin.

Vanha Naantali ollut matala, puutalo ja puistokaupunki. Betonikerrostalot eivät sovi tänne. Nykyajan trendi ympäristöön sopiva puurakentaminen.

Parannetaan metsien ekologista tilaa hoitamalla metsiä mahdollisimman vähän ja jättämällä lahopuut keräämättä (myös pätkimättä). Huomioidaan kevään hyönteiset jättämällä mahdollisimman paljon pajukoita. Ne tarjoavat myös pesäpaikkoja linnuille. Muutetaan osa nurmialueista niityiksi tai annetaan niiden metsittyä. Pyritään kaavoituksessa siihen, että yhtenäistä luonnonympäristöä säästyisi mahdollisimman paljon.

Monimuotoisuuden suojelu tulisi huomioida päätöksenteossa muutenkin kuin suojelemalla vain lakisääteisesti pakolliset lajit tai elinympäristöt. Myös tavanomainen kangasmetsä voi olla paikallisesti arvokas. Jokaisella asukkaalla tulisi olla mahdollisuus päästä lähiluontokohteeseen helposti ja nopeasti. Koulujen ja päiväkotien lähimetsät tulisi merkitä kaavaan ja tehdä niille omat hoitosuunnitelmat.
